

CUVÎNT ÎNAINTE

den afară băgat, nearătat de cine e
făcut.

Isus acesta al lui Sirah era fecioru, și nepotu al lui Iisus, tizului lui. Acesta dară în anii de jos au fost, după robie și înturnare și după toț prorocii. Deci moșul lui Iisus, în ce chip și el mărturiseaște, om iubitoriu de osteneală au fost între jidovi și preaînțelept, carele nu numai ceale ale altora celor mai nainte de el înțelepți bărbați răspunsuri [au] adunat, ce și el ale sale oarecarele au răspunsu, de multă înțăleagere și înțelepciune fiindu pline. Deci, de vreme ce cartea aceasta cel dentiiu Iisus mai adunată lăsându-o dentru oameni s-au dus, Sirah acesta după el luîndu, iarăș la Iisus, fiiul lui, au lăsat, care, de aceasta apucîndu-se, la orînduală cu bună tocmeală toată înțelepciunea au adunat, și pre al lui și al tătîne-său și încă pre al moșu-său nume numindu-o. Dentru acest nume al înțelepciunii mai vîrtos cu dragoste să aibă pre ascultătoriul cătră a aceștii cărți cercetare trăgîndu, cuvinte dară de înțelepciune, gîcitori și pilde cuprinde, și o samă oarecare vechi iubite de Dumnezeu istorii pentru bărbații cei ce bine au plăcut lui Dumnezeu, și ruga și lauda Lui, și încă de facerile de bine care au învrednicit Dumnezeu pre norodul Lui și de răutățile care au ispitit pre vrăjmașii lor. Ucenic lui Solomon acesta Iisus au fost, nemică mai puțin decît acela, prejur înțelepciune și învățătură binevrînd, mult-învățat cu adevărat, și fiind, și numindu-se.

CUVÎNT ÎNAINTE

ÎNTELEPCIUNII LUI IISUS, FIIUL LUI SIRAH.

Multe și mari noao pren leage și pren proroci și a altora carii după ei au urmat fiind date, pentru carele cuvine-se a lăuda pre Israil de învățătură și de înțelepciune, și că nu numai ceia ce ei sînguri cetescu să cade știutori a fi, ce și celor den afară cei ce sînt iubitori de învățătură să poată fi de folos, și zicînd și scriind, moșu-mieu Iisus, cît de mult pre sine dînd și la a legii și a prorocilor și a celoralalte de la părinți cărți cetire, și întru aceastea destulă cuprindere cîștigînd, înainte să aduse și el a scrie cevași de cealea ce să aduc la înțelepciune și la învățătură, pentru ca cei iubitori de învățătură, și acestora prinzători făcîndu-se, cu mult mai vîrtos vor adaoge pren viețui-

rea ceaea ce iaste pren leage. Chemați-vă dară cu bun gîndu și cu luare-amine cetirea să faceți și iertare a avea preste care ni să vor părea la cealea ce la tălmăcire sînt ostentite, la oarecare den cuvinte a fi cu nepuțință, pentru că nu atocma pot eale întru ealeș jidoveaște zicîndu-se și cîndu să vor muta la altă limbă, și nu numai aceastea, ce și altele, și leagea aceasta, și prorociile, și cealealalte den cărți nu puțină au osăbirea întru sineș zicîndu-să. Pentru că în treizeci și optu de ani, în zilele acelu Făcătoriu-debine împărat, mergînd la Eghipet și pe o vreme fiind, aflaiu nu de mică învățatură asămănare, foarte de folos am prepus eu să aduc oarecare învățatură și iubire de osteneală, ca să tălmăcescu această carte, pentru că multă privegheare și știință aducînd întru treacerea vremii, ca, la săvîrșit aducînd cartea, să o dau și celor ce în nemernicie vor vrea să iubească învățatura, mai înainte gătîndu-se năravurile, în leage să trăiască.

ÎNȚELEPCIUNEA LUI IISUS, FIUL LUI SIRAH

CAP I

1 **T**oată înțelepciunea e de la Domnul
2 și cu El iaste în veac. Năsipul
3 mărilor și picăturile ploii și zilele
4 veacului cine le va număra? Înăl-
5 țimea ceriului și lățimea pămîntu-
6 lui și fără-fundul și înțelepciunea cine va
7 cerceta? Mai înainte de toate s-au zidit
8 înțelepciunea și înțeleagerea minții den veac.
9 Izvorul înțelepciunii—cuvîntul lui Dumne-
10 zău întru ceale preanalte, și călătoriile ei—
11 porunci veacinice. Rădăcina înțelepciunii
12 la cine s-au descoperit? Și meștersugurile ei
13 cine le-au conoscut? Unul iaste înțelept,
înfricoșat foarte, șazînd pre scaunul Lui.
Domnul, El au zidit pre ea și au văzut și au
numărat pre ea și răvărsă pre ea preste toate
lucrurile Lui, cu tot trupul după darea Lui,
și au datu-o pre ea celor ce iubesc pre El.
Frica Domnului—slavă și laudă și veselie
și cununa bucuriei. Frica Domnului bucu-
ra-va inima și va da bucurie și veselie și
îndelungare de viață. Celui ce să teame
de Domnul bine-i va fi; la cea de apoi
și în ziua săvîrșitului lui afla-va har. În-
cepătura înțelepciunii—a te teame de
Domnul, și cu cei credincioși cu măsură
s-au zidit împreună cu ei, și cu oamenii
temelia veacului au încuibat și cu semînția
lor să va încreade. Sațiul înțelepciuni-
ii—a te teame de Domnul, și îmbată pre

ei den roadele ei. Toată casa ei va sătu-
ra de poște și sprijenitoarele de roadele ei.
Cununa înțelepciunii—frica Domnului, o-
drăslind pace și sănătatea vindecării. Și
văzu și numără pre ea; știință și conoștință
de înțeleagere au plouat și slava celor ce să
țin de ea înălță. Rădăcina înțelepciunii
—a te teame de Domnul, și stîlpările ei—în-
delungare de zile. Frica Domnului împin-
ge păcatele și, rămîind la el, întoarce urgia.
Nu va putea mînia nedireaptă a să îndirepta,
pentru că pripa mîinii lui cădeare e lui.
Pînă la o vreme îngădui-va cel îndelung-
răbdătoriu, și apoi la el va răsări veselie.
Pînă la o vreme va ascunde cuvintele lui,
și buzele celor credincioși vor povesti înțe-
leagerea lui. În comoarale înțelepciunii
—pilda științii; iară uriciune iaste la cel păcă-
tos iaste credința cea dumnezăiască. Pof-
tînd înțelepciunea, păzește poruncile, și
Domnul va da ție pre ea. Pentru că înțe-
lepciunea și învățatura e frica Domnului,
și bunăvreaarea Lui—credință și liniște.
Să nu fii neascultătoriu de frica Domnului
și să nu te apropii de El cu inimă îndoită.
Să nu fățărniciești în gurile oamenilor și
în buzile tale păzește-te. Nu te înălța
pre tine, ca să nu cazî și vei aduce sufletului
tău necinste. Și va descoperi Domnul cea-
le ascunse ale tale și în mijlocul adunării va
surpa pre tine, Căci nu te-ai apropiat
la frica Domnului și inima ta plină e de
vicleșug.

CAP II

Bătule, de vei să te apropii a sluji
Domnului Dumnezău, gătește
sufletul tău spre ispită. Îndirep-
tează inima ta și rabdă și să nu te
grăbești în vremea aducerii. Li-
peaște-te de El și să nu te depărtezi, pentru
ca să crești la ceale de apoi ale tale. Tot
ce să va aduce ție priimeaste și întru schim-
bările smerirei tale îndelungează mînia.
Căci cu focul să ispiteaste aurul, și oamenii
cei priimiți în cuptoriul smereniei. Creade
Lui și va ajuta ție, îndireptează căile tale și
nădejduiaște pre El. Ceia ce vă teameți de
Domnul, așteptați mila Lui și nu vă abateți,
pentru ca să nu cădeți. Ceia ce vă teameți
de Domnul, Lui creadeți, și nu va greși pla-
ta voastră. Ceia ce vă teameți de Domnul,
nădejduiți spre bune și spre veselia veacului
și a milii. Uitați-vă la neamurile ceale den
ceput și vedeți: cine s-au încrezut Domnu-
lui și s-au rușinat? Sau cine au îngăduit
în frica Lui și s-au părăsit? Sau cine l-au
chemat pre El și l-au trecut cu vederea?
Pentru că îndurătoriu și milostiv—Domnul,
și lasă păcate și mîntuiaște în vremea
necazului. Vai inemilor fricoase și mîni-

14 lor slabe și păcătosului ce să suie pre doao
 15 cărări! Vai de inema slabă, că nu creade,
 16 pentru aceea nu să va acoperi. Vai voao,
 17 celor ce ați pierdut răbdarea! Și ce veți face
 18 când va cerca Domnul? Ceia ce să tem
 19 de Domnul nu vor fi neascultători graiurilor
 20 Lui, și cei ce iubesc pre El păzi-vor căile
 Lui. Ceia ce să tem de Domnul cerca-vor
 bunăvreaarea Lui, și cei ce iubescu pre El
 sătura-se-vor de leage. Ceia ce să tem de
 Domnul găti-vor inemile lor și înaintea Lui
 vor smeri sufletele lor. Să cădem în mî-
 nile Domnului, și nu în mînila oamenilor,
 Pentru că, în ce chip e mărirea Lui, așa și
 mila Lui.

CAP III

1 **J**udecata părintelui auziți, feților,
 2 și așa faceți, pentru ca să vă mîn-
 3 tuiți. Că Domnul au mărit pre
 părinte spre feciori și judecata
 mumei au întărit preste fii. Cel
 ce cinsteaște pre tată curăți-va păcatele, și
 ca cel ce adună comoară iaste cel ce slă-
 4 veaște pre muma lui. Cel ce cinsteaște
 pre tată veseli-să-va de feciori și în ziua rugii
 5 lui asculta-se-va. Cel ce măreaște pre tată
 6 să va îndelunga cu zilele, și cel ce va asculta
 pre Domnul odihni-va pre muma lui. Cel
 ce să teame de Domnul cinsti-va pre tată
 și ca stăpînilor va sluji celor ce l-au născut
 7 pre el. Cu fapta și cu cuvîntul cinsteaște
 pre tată-tău, ca să vie ție blagoslovenie de
 8 la el. Pentru că blagoslovenia tatălui
 întăreaște casele feciorilor, iară blestemul
 9 mumei dezrădăcinează temelile. Nu te
 slăvi întru necinstea tătine-tău, că nu iaste
 10 ție mărire cătră necinste. Pentru că slava
 omului—den cinstea tătine-său, și ocară
 11 feciorilor—muma întru necinste. Fătule,
 sprejeneaște la bătrîneaște pre tată-tău și
 12 să nu-l mîhnești pre el în viața lui. Și
 de-ș va piarde și înțeleagerea, dă iertăciune
 și nu-l necinsti pre el cu toată vîrteua ta,
 13 Pentru că milostenia tatălui nu să va uita
 și, în locul păcatelor, să va zidi lîngă tine.
 14 În ziua necazului tău aduce-ș-va aminte de
 15 tine. Ca seninul preste înghețu, așa să
 16 vor topi păcatele tale. Cîtu e de hulitoriu
 cel ce părăseaște pre tată și blestemat de
 Domnul cel ce urgiseaște pre muma lui!
 17 Fătule, cu blîndeaște petreci lucrurile tale, și
 18 de cătră omul priimit te vei îndrăgi. Cu
 cît ești mare, cu atîta te smereaște pre tine,
 19 și înaintea Domnului vei afla har. Căci
 mare e puternicia Domnului și de cătră cei
 20 smeriți să slăveaște. Ceale mai greale de
 tine nu le cerca și ceale mai tari decît tine
 21 nu le cerceta. Ceale ce țî s-au poruncit
 ție, aceastea cugetă, pentru că nu-ți sint

de treabă ție ceale ascunse. Întru priso- 22
 sala lucrurilor tale nu iscodi, pentru că mai
 mult decît înțeleagerea omului s-au arătat 23
 ție. Căci că pre mulți au înșălat gîndul lor,
 și socoteala rea au lunecat cugetele lor. 24
 Inema aspră va păți rău la ceale de apoi,
 și cela ce iubeaște primejdia va cădea 25
 întru ea. Inema aspră îngreuia-se-va de 26
 dureri, și cel păcătos adaoge-va păcat preste
 păcat. În aducerea trufașului nu iaste 27
 vindecare, pentru că răsadul răutății s-au
 rădăcinat întru el. Inema celui de-nțeles 28
 socoti-va pilda, și ureachea ascultătorului
 pohta înțeleptului. Stinge-va apa focul 29
 învăpăiat, și milostenia va curăți păcatele.
 Cela ce răsplătește daruri îș aduce aminte 30
 de ceale de apoi și, în vremea cădearii, va
 afla întărire.

CAP IV

1 **F**ătule, viața săracului să nu o lip- 1
 sești și să nu porți de val ochii cei 2
 lipsiți. Suflet flămînd să nu mîh- 2
 nești și să nu scîrbești pe bărbat 3
 întru neavearea lui. Inema scîr- 3
 bită să nu o turburi și să nu tragi darea ce- 4
 lui ce să roagă. De rugătoriul ce să necă- 4
 jaște nu te lepăda și să nu-ț întorci fața
 de cătră sărac. De la cel ce să roagă să 5
 nu întorci ochiul și să nu dai loc omului
 să te bleasteme. Pentru că blestemînd 6
 pre tine în amărăciunea sufletului lui, ruga
 lui va asculta Cel ce-au făcut pre el. Iubit 7
 te fă pre tine la adunare și la cel mare sme- 8
 reaște capul tău. Pleacă la sărac ureachea
 ta și răspunde lui de pace cu liniște. 8
 Scoate pre cel năpăstuit den mîna celui ce-l 9
 năpăstuieste și să nu fii slab de inimă cînd
 vei judeca tu. Fă-te la cei săraci ca un 10
 tată și în loc de bărbat mumei lor. Și vei 11
 fi ca un fiu Celui Preaînălțat, și te va îndrăgi
 mai mult [decît] muma ta. Înțelepciune 12
 a fii ș-au înălțat și să apucă de cei ce o
 cearcă pre ea. Cel ce iubeaște pre ea iu- 13
 beaște viața, și cei ce să mîncă cătră ea
 să vor sătura de veselie. Cel ce ține pre 14
 ea moșteni-va slavă, și oriunde merge bla-
 gosloveaște pre el Domnul. Cei ce poslu- 15
 șasc ei sluji-vor la Cel Sfînt, și pre cei ce
 iubesc pre ea iubeaște-i Domnul. Cel ce 16
 ascultă pre ea judeca-va limbi, și cel ce să va
 apropia lîngă ea lăcui-va nădejuindu-se.
 Și de te vei încreade, moșteni-vei de tot pre 17
 ea, și întru ținare vor fi neamurile lui. Căci 18
 îndărătnicit merge cu el dentîu, teamere și
 înfricoșare va aduce asupra lui. Și va munci 19
 pre el întru învățatura ei, pînă unde se va în-
 creade sufletului lui, Și va ispiti pre el întru 20
 dreptățile ei; și iară să va întoarce cu bună

21 tocmeală cătră el Și va veseli pre el și
 22 va descoperi lui ceale ascunse ale ei. De
 23 va rătăci, părăsi-l-va pre el și va da pre dîn-
 24 sul în mîinile căderii lui. Păzeazăte vrea-
 25 mea și te păzeazăte de rău și pentru sufletul
 26 tău să nu te rușinezi. Pentru că iaste ru-
 27 șine care aduce păcat, și iaste rușine adu-
 28 cînd slavă și har. Să nu iai obraz asupra
 29 sufletului tău și să nu te rușinezi la cădearea
 30 ta. Nu opri cuvîntul la vreama mîntuirii,
 31 Pentru că în cuvînt să va cunoaște înțelep-
 32 ciunea și învățătura în graiul limbii. Nu
 33 te prici cu adevărul, și pentru neînvățătura
 34 ta rușinează-te. Să nu te rușinezi a mărtu-
 risi asupra păcatelor tale și nu sili curge-
 rea apei. Și să nu te așterni pre tine la
 omul nebun și să nu iai fața putearnicului.
 Pîna la moarte sileazăte pentru adevăr, și
 Domnul Dumnezău să va lupta pentru tine.
 Nu te face aspru la limba ta și leaneș și
 pricăjit întru faptele tale. Nu fii ca un
 leu în casa ta și făcînd năluciri între slugile
 tale. Nu fie mîna ta întinsă spre luare și
 la dat strînsă.

CAP V

1 **N**u te așăza pre averile tale și să nu
 2 zici: „Destul îm iaste“. Nu urma
 3 sufletului tău și vîrtutei tale ca să
 4 mergi în pohtele inimii tale. Și
 5 să nu zici: „Cine mă va asupri?“
 Pentru că Domnul, izbîndind, va izbîndi
 6 asupra ta. Să nu zici: „Greșit-am, și ce
 7 mi s-au făcut mie?“ Pentru că Domnul
 8 iaste mult-îngăduitoriu. Pentru curățenie
 9 nu te face fără frică să adaogi păcat preste
 10 păcat. Și să nu zici: „Îndurarea Lui iaste
 11 multă, mulțimea păcatelor meale va curăți.“
 12 Pentru că mila și urgia e de la El, și asupra
 13 păcătoșilor să va odihni mînia Lui. Nu
 14 întîrzia a te întoarce cătră Domnul și nu
 15 treace den zi în zi. Pentru că fără de
 16 veaste va ieși mînia Domnului, și în vreama
 17 izbîndirii te vei piarde. Nu te răvârșa pre
 18 averi nedireapte, pentru că nemică nu vei
 folosi în ziua aducerii. Nu vîntura în tot
 vîntul și nu merge în toată calea—asa e
 păcătosul cel îndoit la limbă. Fii în-
 temeiat întru înțeleagerea ta, și unul fie cu-
 vîntul tău. Fă-te grabnic întru auzul tău
 și întru îndelungarea mîniei grăiaște răs-
 punsul. De iaste la tine înțeleagerea, răs-
 punde aproapelui; iară de nu, mîna ta fie
 peste gura ta. Slava și necinstea e în graiu,
 și limba omului e cădearea lui. Să nu te
 chemi șoptitoriu și cu limba ta nu hiclени.
 Că asupra furului iaste rușinea și hula rea
 preste cel îndoit la limbă. Între mare și
 între mic nu fii necunoscătoriu.

CAP VI

1 i în loc de priaten nu te face vrăj- 1
 2 maș, Pentru că numele rău ru- 2
 3 șine și ocară va moșteni—asa e 3
 4 păcătosul cel îndoit la limbă. 4
 5 Să nu te semețești în sfatul sufle- 5
 6 tului tău, pentru ca să nu să hrănească ca 6
 7 un junc sufletul tău. Frunzele tale va 7
 8 mîncă de tot și roadele tale vei piarde și te 8
 9 vei lăsa pre tine ca un lemn uscat. Sufle- 9
 10 tul rău piarde pre cela ce au cîștigat pre el 10
 11 și bucurie vrăjmașilor face-l-va pre el. 11
 12 Gîtlejul dulce înmulți-va pe priatenii lui, 12
 13 și limba grăitoare de bine înmulți-va bunele 13
 14 închinăciuni. Cei ce au pace cu tine fie 14
 15 mulți, iară sfeatnicii tăi unul dintr-o mie. 15
 16 De cîștigi priaten, în ispită cîștigă pre el și 16
 17 nu te încreade lui curund. Pentru că ias- 17
 18 te priaten în vreama lui și nu va rămînea 18
 19 în ziua necazului tău. Și iaste priaten de 19
 20 să mută în vrajbă și cearta ocării tale va 20
 21 descoperi. Și iaste priaten obștitoriu de 21
 22 mease și nu va rămînea lîngă tine în ziua 22
 23 necazului tău. Și în bunătățile tale va 23
 24 fi ca tine și preste slugile tale să va văznesi. 24
 25 De te vei smeri, fi-va împotriva ta și de fața 25
 26 ta să va ascunde. De cătră vrăjmașii tăi 26
 27 osebeazăte-te și de cătră priatenii tăi te ia 27
 28 aminte. Priatenul credincios—acopere- 28
 29 mînt tare, și cel ce au aflat pre el aflat-au 29
 30 comoară. Priatenul credincios nu iaste 30
 schimbare și nu iaste cumpănitură bunătăți-
 lor lui. Priatenul credincios—iarba vieții,
 și cei ce să tem de Domnul afla-vor pre el.
 Cel ce să teame de Domnul îndireptează
 prieteșugul lui, căci dupre cum el, așa și
 aproapele lui. Fătule, den tinereațele tale
 aleage învățătura, și pîna la cărunteațele
 tale vei afla înțelepciunea. Ca cel ce ară
 și samănă apropii-te lîngă dînsa și așteaptă
 ceale bune roadele ei. Pentru că în lucra-
 rea ei puțin vei osteni și curînd vei mîncă
 den roadele ei. Cît iaste de grea foarte la
 cei neînvățați și nu va rămînea întru el cel
 fără de inimă. Ca piatra ispitirii vîrtos
 va fi preste el, și nu va zăbăvi a o lepăda pre ea.
 Pentru că înțelepciunea după numele ei ias-
 te și nu la mulți iaste arătată. Ascultă,
 fătule, și priimeazăte gîndul meu și nu te le-
 păda de sfatul meu. Și bagă picioarele
 tale în obeadele ei și în lanțul ei grumazul
 tău. Supune umărul tău și ține pre ea
 și să nu te superi legăturilor ei. Cu tot
 sufletul tău apropie-te la ea și cu toată pu-
 tearea ta păzeazăte căile ei. Cercetează și
 cearcă, și să va conoaște ție, și apucîndu-o
 să nu o lași pre ea. Pentru că la ceale
 de apoi vei afla odihna ei, și să va întoar-

31 ce ție în veselie. Și vor fi ție obeadele
spre acoperemînt vîrtutei și lanțurile ei spre
32 podoaba slavei. Pentru că podoabă de
aur iaste pre ea, și legăturile ei—răsucitură
33 de iachinth. Cu podoabă de mărire te
vei îmbrăca cu ea și cununa bucuriei îți vei
34 pune ție. De vei vrea, fătule, învăța-te-
vei, și de vei da sufletul tău, iscusit vei fi.
35 De vei îndrăgi a auzi, priimi-vei, și de vei
36 pleca ureachea ta, înțelept vei fi. În mul-
țimea bătrînilor stăi; și cine e înțelept—că-
37 tră el te lipaște. Toată poveastea dum-
nezăiască pofteaște să auzi, și pildele înțe-
38 leagerii să nu scape. De vei vedea pre cel
înțelept, mîinecă cătră el, și treapții cărări-
39 lor lui roază piciorul tău. Cugetă întru
poruncele Domnului și întru învățăturile
40 Lui cercetează pururea. Acesta va întări
inima ta, și pofta înțelepciunii tale să va
da ție.

CAP VII

1 **N**u face reale, și de nu, va prinde
2 pre tine răul. Depărtează-te de
la cel nedirept, și să va abate de la
3 tine. Fiiule, nu sămăna pre braz-
delă strîmbătății, și nu le vei sece-
4 ra pre eale cu șapte părți mai mult. Nu
ceare de la Domnul domnie, nici de la împă-
5 rat șădeare de slavă. Nu te îndirepta
înaintea Domnului și la împărat nu te înțe-
6 lepți. Nu ceare a te face judecătoriu, ca
nu cumva nu vei putea a rădica strîmbătățile,
7 Ca nu cîndai te vei sfii de fața silnicului și
8 vei pune piadecă întru dreptatea ta. Nu
greși la mulțimea cetății și nu te supune în
9 gloată. Să nu legi de doao ori păcatul,
pentru că într-unuia nu vei fi nevinovat.
10 Să nu zici: „La mulțimea darurilor mele
va căuta și, cînd voi aduce eu la Dumne-
11 zăul cel Înalt, va priimi“. Să nu fii cu
puțin suflet la ruga ta și a face milostenie
12 să nu treci cu vederea. Nu batjocori pre
om fiind în amărăciunea sufletului lui, pen-
tru că iaste Cel ce smereaște și Cel ce nalță.
13 Nu ara minciuni asupra fratelui tău, nice
14 la priaten aseamenea fă. Nu vrea a minți
toată minciuna, pentru că desimea ei nu e
15 spre bine. Nu fii vorbitoriu întru mulți-
mea bătrînilor și să nu îndoiești cuvîntul
16 la ruga ta. Să nu urăști lucrarea cea cu
trudă și lucrarea pămîntului cea de Cel
17 Preainalt zidită. Nu te socoti pre tine
în mulțimea păcătoșilor, adu-ți aminte
18 că urgia nu va zăbovi. Smereaște sufle-
tul tău foarte, căci izbînda celui necurat
19 foc și viarme iaste. Să nu schimbi
priatenul pentru nedobînda, nici pre
fratele-ți cel chiar cu aurul lui Sufir.
20 Nu uita muiarea bună și înțeleaptă, pen-
tru că harul ei—mai mult decît aurul.

Nu chinui sluga ce lucrează cu adevăru, nici 21
pre năimit dînd sufletul lui. Sluga bună 22
să o iubească sufletul tău; să nu-l lipsești
pre el de slobozie. Dobitoace la tine sînt? 23
Socoteaște pre eale și, de sînt ție de folos,
rămîie la tine. Fii ție sînt? Învăță-i pre 24
ei și înduplecă den tinereaște grumazul lor.
Ai feate? Ia aminte trupului lor și să nu 25
îmbînzești cătră eale fața ta. Dă-ți fata 26
denlăuntru și vei fi săvîrșind lucru mare, și
la om de-nteles o dăruiaște pre ea. Muiare 27
iaste ție după suflet? Să nu o scoți pre ea,
și la cea urtă nu da pre tine. Cu toată 28
inima cinsteaște pre tată-tău și durerile mu-
mei să nu le uiți. Adu-ți aminte că pren 29
ei te-ai născut; și ce vei răsplăti lor precum
ei ție? Cu tot sufletul tău teame-te de 30
Domnul și pe preoții Lui laudă. Cu toată 31
putearea îndrăgeaște pre Cela ce au făcut
pre tine și pre poslușnicii Lui să nu-i pără- 32
sești. Teame-te de Domnul și slăveaște
pre preotu și dă partea lor, în ce chip s-au 33
poruncit ție, Începătura și pentru păcat
și darea brațelor și jîrtvele sfințirii și începă- 34
tura. Și la sărac întinde mîna ta, pentru 35
ca să să săvîrșască blagoslovenia ta. Da-
rul dării înaintea a tot celui viu, și asupra 36
mortului să nu oprești harul. Nu lipsi de
la cei ce plîngu și cu cei ce să jălescu jălească.
Nu te lenevi a căuta pre bolnav, pentru că 37
dentru aceastea te vei îndrăgi. Întru toate 38
cuvintele tale îți adu aminte de ceale de
apoi ale tale, și în veac nu vei greși.

CAP VIII

1 **N**u te învrăjbi cu omul silnic, ca nu 1
cîndai vei cădea în mîinile lui. Nu 2
te prici cu omul bogat, ca nu cîn-
dai va birui cumpăna ta. Pentru 3
că pre mulți aurul i-au pierdut și
inimile împăraților au plecat. Nu te certa 4
cu omul limbut și să nu grămădești preste
focul lui leamne. Nu glumi cu cel nepe- 5
depsit, ca să nu să necinstească strămoșii
tăi. Nu ocări om ce să întoarce de la pă- 6
cat, adu-ți aminte că toți sîntem întru vini.
Să nu necinstești omul la bătrîneaștele lui, 7
pentru că și dentru noi îmbătrînescu.
Nu te bucura pentru mort, adu-ți aminte că 8
toți murim. Să nu treci cu vederea 9
poveastea înțelepților și în pildele lor te
ameastecă, Căci de la ei vei învăța învăță- 10
tură și a sluji la cei mai mari. Nu uita 11
poveastea celor bătrîni, pentru că și ei
au învățat de la părinții lor; Căci de la 12
ei vei învăța înțeleagere și la vreama tre-
bii a da răspunsu. Nu ațîța cărbunii 13
păcătoșului, ca să nu arzi în văpaia focu-
lui lui. Să nu stai împotriva de cătră 14

fața batjocoritoriului, ca să nu șază ca un
 15 hicleșug la gura ta. Să nu împrumutezi
 la omu mai tare decât tine; și, de-l vei îm-
 16 prumuta, te fă ca când ai fi pierdut. Să nu
 te chizășuiești preste putearea ta; și, de te
 vei chezășui, ca când vei să plătești grijaște.
 17 Nu te judeca cu judecătoriul, pentru că du-
 18 pre mărirea lui vor judeca lui. Cu cel
 îndrăzneț să nu mergi în cale, ca să nu să
 19 îngreioaze asupra ta, Pentru că el dupe
 voia lui va face și cu nebunia lui vei peri
 20 împreună. Cu cel mînios să nu faci vraj-
 21 bă și nu merge cu el pren pustie, Căci
 ca o nemica iaste sîngele înaintea ochilor
 lui, și unde nu iaste ajutoriu te va surpa.
 22 Cu cel nebun nu te sfătui, pentru că nu va
 23 putea să priimească cuvînt. Înaintea stri-
 inului să nu faci ascunsu, pentru că nu știi
 24 ce să va naște. La tot omul nu arăta
 inema ta, și să nu ți se pomenească ție har.

CAP IX

Nu rîvni muiarea sînlui tău, nici să
 1 înveți asupra ta învățătură rea.
 2 Să nu dai muierii sufletul tău, să
 3 să suie ea preste vîrtutea ta. Nu
 te timpina cu muiarea ce să face
 talaniță, ca nu cîndai vei cădea în lațurile ei.
 4 Cu ceaea ce cîntă nu fii adease, ca nu cîndai
 5 te vei prinde întru meștersugurile ei. Pre
 fecioara nu o înțelege bine, ca nu cîndai te
 6 vei zminti întru certările ei. Să nu dai
 la curve sufletul tău, ca să nu pierzi moște-
 7 nirea ta. Nu te vedea împrejur în ulițele
 cetății și întru pustile ei nu te rătăci.
 8 Întoarce ochiul de la muiarea frumoasă și
 9 să nu înțelegi frumuseț striine. În frumu-
 seața muierii mulți s-au rătăcit, și den-
 10 tr-aceasta iubirea ca focul să aștă. Cu mu-
 iarea măritată să nu șazi nice într-un chip
 11 și să nu pilduiești cu dînsa în casă, Ca nu
 cîndai să va pleca sufletul tău asupra ei și
 12 cu duhul tău vei luneca la peire. Nu părăsi
 pe priatenul cel vechiu, pentru că cel proas-
 13 păt nu iaste potrivă cu el. Vin nou—pri-
 atenul cel nou; de să va învechi, cu veselie
 14 vei bea pre el. Să nu rîvnești slava păcă-
 tosului, pentru că nu știi ce va fi săvîrșitul
 15 lui. Să nu voiești întru bunăvreaarea cel-
 or necredincioși, adu-ț aminte că pînă la
 16 iad nu să vor îndirepta. Departe te fe-
 reaște de omul care are biruință a omorî,
 17 și nu vei bănuși de frica morții. Și, de
 te vei apropia, să nu greșăști, pentru ca să
 18 nu ia viața ta. Cunoaște că în mijlocul
 lațurilor treci și pre polimarele cetăților
 19 umbli. Dupre vîrtutea ta ia aminte
 pre cei de aproape și cu cei înțelepți te
 20 sfătuiăște. Și cu cei de-nțeleș fie

gîndul tău, și toată poveastea ta în leagea
 Celui Preaînalt. Bărbați direpți fie ție 21
 împreună-ținători, și în frica Domnului fie
 fala ta. În mîna meșterilor lucrul să va 22
 lăuda, și povățuitoriul nărodului—înțelept
 în cuvîntul lui. Groznic e în cetatea lui 23
 bărbatul limbut, și cel dîrzu la cuvîntul lui
 urî-se-va.

CAP X

udecătoriul înțelept învăța-va pre 1
 nărodul lui, și povățuirea celui 2
 de-nțeleș rînduită va fi. După 2
 judecătoriul nărodului lui—așa și
 slugele lui, și după povățuitoriul 3
 cetății—toți ceia ce lăcuiesc într-însa.
 Împăratul neînvățat pierde pre norodul lui, 3
 și cetatea să va lăcui întru înțeleagerea cel-
 or sîlnici. În mîna Domnului—stăpînirea 4
 pămîntului, și pre cel de folos îl va rădica
 la vreamă preste el. În mîna Domnului 5
 —bună-călătoria omului, și la fața cărtura-
 riului va pune slava Lui. Preste toată ne- 6
 direptatea să nu pizmești aproapelui și nu
 face nemică cu lucrurile semeției. Urîtă 7
 e înaintea Domnului și a oamenilor trufia,
 și dentr-amîndoao va greși cu nedireptate.
 Împărăția de la limbă la limbă să mută, 8
 pentru strîmbătăți și semeții și averi. Ce 9
 să semețeaste pămîntul și cenușa? Căci în
 viață am lepădat droburile lui. Boala 10
 îndelungată taie-o doftorul; și împăratul—
 astăzi, și mîine să va săvîrși. Pentru că, 11
 murind, omul va moșteni tîrîtoare și hiară
 și viermi. Începătura trufiiei omului celuia 12
 ce să depărtează de Domnul, și de la Cel ce
 l-au făcut pre el să depărtează inema lui.
 Căci începătura păcatului e trufia, și cel ce 13
 o ține pre ea ploua-va scîrbă. Pentru 14
 aceaea trecu cu mărirea Domnul aducerile
 și surpă desăvîrșit pre ei. Scaunele birui- 15
 torilor le surpă Domnul și au pus pre cei
 blînzi în locul lor. Rădăcinele limbilor 16
 zmultu-le-au Domnul și răsădi pre smeriți
 în locul lor. Orașăle limbilor prăpădi 17
 Domnul și le-au pierdut pre eale pînă la
 temeliiile pămîntului. Uscat-au dentru ei 18
 și au pierdut pre ei și au ostoit de la pămînt
 pomenirea lor. Nu s-au zidit la oameni 19
 trufia, nici urgia mîniei la nașterile muierii-
 lor. Sămînță cinstită carea iaste? Sămînța 20
 omului. Sămînță cinstită carea e? Cei ce 21
 să tem de Domnul. Sămînță necinstită 22
 carea e? Sămînța omului. Sămînța ne- 23
 cinstită carea e? Cei ce calcă poruncile.
 Între mijlocul fraților cel ce povățuiaște pre 24
 ei cinstit iaste, și cei ce să tem de Domnul
 —înaintea ochilor Lui. Bogatul și slăvi- 25
 tul și săracul—lauda lor frica Domnului.

26 Nu e drept a batjocori pre săracul cel înțelegătoriu, și nu se cade a slăvi pre omul
 27 păcătos. Măritul și judecătoriu și putearmecul mări-se-va, și nu iaste dentru ei
 cineva mai mare decît cel ce să teame de
 28 Domnul. La robul înțelept cei slobozi vor sluji, și bărbatul știut nu va răpști învățându-se.
 29 Nu te măiestri a face fapta ta, nu te slăvi în vreamea supărării tale. Mai
 30 bunu e cel ce lucrează în toate, decît îmblînd au mărindu-se și lipsindu-se de pîine.
 31 Fătule, în blîndește măreaște sufletul tău și dă lui cinste după vrednicia lui. Pre
 32 cel ce greșaste la sufletul lui cine-l va îndirepta? Și cine va mări pre cel ce ocăraște viața
 33 lui? Săracul să măreaște pentru știința lui, și avutul să slăvească pentru avuția
 34 lui. Iară cel ce să slăvească întru sărăcie, dară în avuție cu cît? Și cel neslăvit întru avuție,
 dară în sărăcie cu cît?

CAP XI

1 **F** înțelepciunea au înălțat capul smeritului și între mijlocul celor mari
 2 va pune pre el. Să nu lauzi pre bărbat în frumuseața lui și să nu te scîrbești de om întru vederea
 3 lui. Mică iaste între zburătoare albina, și începătura dulceților iaste rodul ei. Întru
 4 îmbrăcarea hainelor să nu te lauzi și în ziua mării să nu te semețești, căci minunate-s
 lucrurile Domnului și ascunse faptele Lui întru oameni. Mulți tirani au șazut pre
 5 țărîna, iară cel nepriceput au purtat stema. Mulți putearnici s-au necinstit foarte, și slăviți
 6 s-au dat la mîinile altora. Mai nainte de ce nu vei cerca, nu huli; gîndește întîiu
 7 și atuncea dojănește. Mai nainte de ce nu vei auzi, nu răspunde; și în mijlocul
 8 cuvintelor nu te învălui. Pentru lucrul care nu iaste de treaba ta, nu te prici; și în judecata
 9 păcătoșilor nu șădea împreună. Fătule, nu prejur multe fie faptele tale, pentru că,
 10 de vei înmulți, nu vei fi fără vină. Și de vei goni nu vei prinde, și nu vei scăpa
 11 fugind. Iaste trudind și ostenind și sîrguind, și cu atîta mai mult să lipsească.
 12 Iaste slab și trebuindu-se de sprijeneală, lipsindu-se de vîrtute și cu sărăcia prisosească;
 13 și ochii Domnului au căutat lui spre bine, și l-au îndireptat pre el den smerenia lui.
 14 Și înălță capul lui, și să mirară mulți de el. Bunătățile și realele, viața și moartea, sărăcia
 15 și avuția de la Domnul iaste. Darea Domnului rămîne la cei binecredincioși,
 16 și bunăvreaarea Lui în veac să va binecălători. Iaste cel ce să îmbogățească
 17 den grija și strînsoarea lui, și aceasta e partea platei lui, zicînd el: „Aflat-am
 odihnă și acum voiu mîinca den bună-

țile mele“. Și nu știe care vreame treace și va lăsa pre eale altora și va muri. Stăi
 18 întru făgăduința ta și vorovește întru ea și în lucrul tău te vei crească. Nu te mira
 19 întru lucrurile păcătoșului, creade în Domnul și rămii în truda ta. Căci ușor iaste
 20 înaintea ochilor Domnului de pripă și fără veaste a îmbogăți pre sărac. Blagoslovenia
 21 Domnului—în plata celui buncredinciosului, și într-un ceas, grabnic, răsare
 22 blagoslovenia Lui. Să nu zici: „Ce iaste mie treaba? Și care de acum vor fi ale
 23 mele bunătăți?“ Să nu zici: „De ajunsu-m sînt mie, și ce mă voiu mai chinui de
 24 acum?“ În ziua bunătăților—nepomenirea realelor, și în ziua celor reale nu va fi
 25 pomenire de ceale bune. Căci ușor e înaintea Domnului, în ziua săvîrșitului,
 26 să dea omului după căile lui. Răutatea ceasului uitare face hranii,
 27 și la săvîrșirea omului—descoperirea lucrurilor lui. Mai înainte de săvîrșit
 28 nu ferici pre nimeni, și întru fiii lui cunoaște-să-va bărbatul. Nu pre tot
 29 omul băga în casa ta, pentru că multe sînt meșteșugurile vicleanului.
 30 Potîmichea vînătoare în coșniță, așa e inima trufașului, și ca iscoada
 31 ce privească căderea. Pentru că ceale bune spre reale primenindu-le
 32 hiclească, și întru ceale alase va pune asupra ta hulă. De scînteiaia
 33 focului înmulțescu-se cărbunii, și omul păcătos la sînge hiclească.
 34 Păzească-te de ficlean, pentru că reale meșterșuguiască, ca nu cîndai în
 veac va da ție hulă. Lăcuiaște pre cel strein, și te va întoarce în
 turburări și te va înstreina pre tine de ale tale.

CAP XII

1 **F** e faci bine, cunoaște cui faci, și va fi har bunătăților tale. Fă bine
 2 bunului-credincios și vei afla răsplătire, și de nu de la el, iară de la
 3 Cel de Sus. Nu sînt bune la cel ce îndesească la reale și la cel ce milostenie
 4 nu hărăzească. Dă celui binecredincios, și să nu ajutorești celui păcătos;
 5 fă bine celui smerit, și să nu dai la cel necredincios. Contenească
 6 pîinile lui și să nu dai lui, ca nu cu eale să te asuprească. Pentru
 7 că îndoite reale vei afla în toate bunătățile care vei face lui. Căci
 8 că și Cel de Sus au urît pre păcătoși, și la cei necredincioși va
 9 răsplăti izbîndire. Dă celui bun, și să nu ajutorești celui păcătos.
 10 Nu se va izbîndi întru bunătăți priatinul, și nu se va ascunde întru
 11 răutăți vrăjmașul. La bunătățile omului—vrăjmașii lui în mîhnire,
 12 și în răutățile lui și priatinul să va despărți. Să nu crezi pre vrăjmașul
 tău în veac; Că în ce chip arama să ruginească, așa și răutatea
 lui. Și de se va smeri și va merge în-

duplecat, îmbărbătează sufletul tău și te ferește de el. Și vei fi lui ca cînd ai fi șters o oglindă, și vei cunoaște că n-au ruginit desăvîrșit. Nu pune pre el să stea lîngă tine, ca nu, întorcîndu-să, va sta pre locul tău. Să nu-l pui să șază den direapta ta, ca nu cîndai va cerca șădearea ta, și la cea de apoi vei cunoaște cuvintele mele, și pre cuvintele mele te vei omili. Să nu legi de doao ori păcat, pentru că întru unul nu te vei nevinui. Cine va milui descîntătoriu mușcat de șarpe și pre toți ceia ce să apropie la fiară? Așa pre cela ce merge înainte la bărbatul păcătos și să frămîntă în păcatele lui. Un ceas cu tine va aștepta și, de te vei abate, nu va răbda. Și în buzele lui îndulci-va vrăjmașul, și multe va șopti și-ț va grăi bune zicînd, Și în inimă va sfătui să te surpe în groapă; întru ochii lui va lăcrăma, Și de va afla vreamă, nu se va sătura de sînge. Reale de se vor întimpina ție, vei afla pre el acolo mai înainte de tine și, ca cînd va ajutori, va șăpa supt călcîiul tău. Clăti-va capul lui și va bate cu palmele lui, și multe va șopti și va premeni fața lui.

CAP XIII

Ela ce să atinge de smoală mînji-să-va, și cela ce să împreună cu trufașul asămăna-să-va lui. Greutate mai mare de tine să nu rădici și cu cel mai tare de tine și mai avut nu te împreuna. Ce să va împreuna oala cătră căldare? Ea va izbi, și ea să va zrobi. Bogatul au făcut strîmbătate, și el au împutat; Săracul s-au năpăstuit, și el să va ruga. De vei fi de folos, lucrează în tine; și de te vei lipsi, părăsi-te-va. De vei avea, trăi-va împreună cu tine și te va deșărta, și pre el nu-l va durea. Treabă are cu tine, și te va înșăla și va rîde ție și-ț va da nădejde. Grăi-va ție bune și-ț va zice: „Ce-ți e treaba?” Și te va rușina pre tine întru mîncările lui, pînă unde te va deșărta pre tine de doao ori au de trei, și la cea de apoi va preăimputa ție. După aceea te va vedea pre tine și te va părăsi și capul lui va clăti asupra ta. Păzește-te ca să nu te rătăcești și să nu te smerești întru veselie ta. De te va chema cel putearnicu, te fă a te da în laturi, și cu atîta mai vîrtos te va chema. Nu cădea asupra, ca să nu te împingi, și nu sta departe, ca să nu te uiți. Nu îndelunga a vorovi cu el și nu creade la mai multe cuvintele lui. Pentru că, den multa voroavă, ispiti-te-va și, ca cînd te-ar batjocori, cerca-te-va. Nemilostiv e cel ce nu păzește cuvintele și nu să va cruța pentru răutate și legături. Păzește și ia a-

minte foarte, că cu cădearea ta umbli. Toată vita iubește aseamenea ei și tot omul pe aproapele lui. Tot trupul după neam să adună, și la cel de potri-va lui să va lipi bărbatul. Ce să va împreuna lupul cu mielul? Așa cel păcătos cătră cel binecredincios. Ce pace iaste la leoaie cătră cîine? Și ce pace e celui bogat cătră cel sărac? Vinaturile leilor—măgari sălbateci în pustii; așa pășunile bogaților—săracii. Scîrbă e trufașului plecarea, așa iaste scîrbă la cel bogat săracul. Bogatul, clătindu-se, întăreaște-să de cătră priaten; iară cel smerit, căzînd, să împinge de aproape de priaten. Bogatul, smintindu-se, mulți sprijenitori; grăit-au negraite, și au îndireptat pre el. Smeritul au greșit, și l-au doajănit pre el; răspuns-au înțeleagere, și nu i s-au dat lui loc. Bogatul au grăit și toți au tăcut, și cuvîntul lui l-au înălțat pînă la nori. Săracul au grăit și zisără: „Cine e acesta?” Și de să va împiedeca, răsturna-l-vor pre el. Bună e avuția la care nu iaste păcat, și rea e sărăcia în gurile necredincioșilor. Inima omului primenește fața lui, ori la reale, ori la bune. Urma inimii întru ceale bune—față blîndă; și aflarea de pilde—gîndurile cu osteneală.

CAP XIV

Fericit bărbatul care n-au alunecat cu gura lui și nu s-au umilit în mîhnirea greșalii. Fericit căruia n-au clăvetit sufletul lui și carele n-au căzut de la nădejdea lui. La bărbatul ticăit nu e bună avuția; și la omul zavisnic pentru ce-s averile? Cel ce adună, den sufletul lui, adună altora, și întru bunățățile lui desfăta-să-vor alții. Cel ce-și iaste lui rău, cui va fi bun? Și nu să va veseli întru averile lui. Decît cel ce zavistuiăște pre sine, nu iaste mai rău; și aceasta e răsplătirea răutății lui. Și de face bine, den uitare face; iară la cea de apoi arată răutatea lui. Rău iaste cela ce zavistuiăște [cu] ochiul, întorcînd fața și trecînd cu vederea suflete. Al lacomului ochiu nu să satură de parte, și nedireptatea celui rău usucă sufletul. Ochiul rău e zavisnic pre pîine și lipsit preste masa lui. Fătule, în ce chip vei putea, fă bine ție și adu-ți aminte că mortea nu va zăbovi și făgăduința iadului nu s-au arătat ție. Mai înainte de ce vei muri, fă bine priatenului și, după putearea ta, întinde și dă lui. Să nu întîrziezi de la ziua cea bună, și partea pohtei ceii bune să nu te treacă. Au nu altuia vei lăsa trudele ta-

le și ostenețele tale spre împărțeală de
16 sortu? Dă și ia și sfințește sufletul tău,
căci nu iaste în iad a cerca desfătăciune.
17 Tot trupul ca haina să vecheaște, pentru că
făgăduința e de veac cu moarte a muri.
18 Ca frunza ce înverzeaște pre copaciu des,
19 unele oboară și altele răsare. Așa e ro-
dul trupului și al singelui, una săvîrșeaște și
20 alta naște. Tot lucrul ce putrezează să
sfîrșeaște, și cel ce lucrează pre el cu el să
21 va duce. Fericit bărbatul carele întru în-
țelepciune să va săvîrși și carele întru înțe-
22 leagerea lui va vorovi. Cel ce gîndează
căile ei în inema lui și întru ascunsele lui
23 socoti-se-va. Ieșiia după dînsa ca un
următoriu și la întrările ei pîndează.
24 Cel ce să pleacă pren ferestrele ei și la ușile
25 ei va asculta, Cel ce sălășluiaște aproape
de casa ei și va înfige păruș în păreții ei,
întinde-va cortul ei după mîinile ei și va
26 sălășlui în răpaosul bunătăților. Pune-va
fiii lui în acoperemîntul ei și supt crăngile
27 ei să va aciua. Acoperi-se-va de cătră ea
de zăduf și întru slava ei va odihni.

CAP XV

1 ela ce să teame de Domnul face-va
bine, și cel ce iaste țiitoriu de lege
2 apuca-o-va pre ea. Și va întimpi-
na lui ca muma și ca muierea fecio-
3 ria va priimi pre dînsul. Hrăni-l-
va pre el cu pîinea înțelegerii și cu apa în-
4 țelepciunii va adăpa pre el. Răzăm-se-va
pre ea și nu se va clinti, și pre ea să va opri
5 și nu se va rușina. Și va înălța pre el mai
mult decît pre cei de aproape ai lui și întru
mijlocul adunării deșchide-va gura lui.
6 Veselie și cununa bucuriei și nume veacinic
7 va moșteni. Nu vor cuprinde pre ea oa-
meni fără de-nțeleagere, și bărbați păcătoși
8 nu o vor vedea pre ea. Departe iaste de
trufie, și bărbați mincinoși nu-ș vor aduce
9 aminte de dînsa. Nu e frumoasă lauda în
gura păcătosului, căci nu s-au trimis de la
10 Domnul. Pentru că întru înțelepciune să
va grăi lauda, și Domnul la cale bună va
11 pune pre ea. Să nu zici că „Pentru Dom-
nul m-am depărtat“, pentru că ceale ce au
12 urît nu vei face. Să nu zici că „El m-au
însălat“, că nu-i trebuie omul păcătos.
13 Toată scîrba au urît Domnul, și nu iaste iu-
14 bită celor ce să tem de Dînsul. El den ce-
put au făcut pre om și l-au lăsat pre el în
15 mîna sfatului său. De vei vrea, vei păzi
poruncile și credința a face bune-plăcute.
16 Pus-au lîngă tine foc și apă; oriunde vei
17 vrea, vei tînde mîna ta. Înaintea omeni-
lor iaste viața și moartea, și carea-i va plă-
18 cea, să va da lui. Că multă e înțelepciu-
nea Domnului; vîrtos întru puteare și vâ-

zînd toate. Și ochii Lui sînt preste cei ce
19 să tem de El, și El va cunoaște tot lucrul
omului. Și n-au poruncit nemenui a păgi-
20 ni, și n-au dat slobozire nimenui a greși.

CAP XVI

1 u pohti mulțime de fii fără de fo-
los, nici te bucura pre fii păgîni.
2 De să vor înmulți, nu te bucura
pre ei, de nu iaste frica Domnului
3 împreună cu ei. Să nu te încrezi
4 la viața lor, și nu te opri pre locul lor. Că
mai bun iaste unul decît o mie și a muri fă-
5 ră feciori, decît a avea feciori păgîni. Pen-
tru că de la unul de-nțeles să va lăcui-împre-
ună cetatea, iară fealiul celor fără de lege
6 să va pustii. Multe ca aceastea am văzut
7 întru ochii miei, și mai tari decît aceastea
au auzit ureachea mea. În adunarea păcă-
8 toșilor ațîța-se-va foc, și în limba neascultă-
toare ațîțatu-s-au mînie. N-au iertat pen-
9 tru cei den ceput uriaș, carii s-au depărtat
cu vîrtutea lor; N-au cruțat pentru ne-
10 mernicia lui Lot, pre carii i-au urît pentru
trufia lor; N-au miluit limba pierzării,
11 pre cei rădicaț în păcatele lor; Și așa
șase sute de mii de pedestri, cei adunați
12 întru învîrtoșarea inemii lor. De va fi
unul tare în cerbice, minunat iaste acesta
13 de să va curăți. Că mila și urgia de la El
iaste; putearnic curățeniilor iaste și turnî-
14 du urgia. După multă mila Lui, așa e și
multă mustrarea Lui; pre om după faptele
15 lui judecă. Nu va scăpa întru hrăpiri pă-
cătosul, și nu va întîrzia îngăduința celui
binecredincios. La toată milostenia va
16 face loc; fieștecarele după faptele lui așa
va afla. Să nu zici că „De Domnul mă
17 voiu ascunde; au den nălțime cineva îș va
aduce aminte de mine? În nărod mare
18 nu mă voiu pomeni, căci [ce] iaste sufletul
mieu întru nenumărată zidire?“ Iată, ce-
19 riul și ceriul ceriului lui Dumnezău, fără-
fundul și pămîntul să vor clăti întru soco-
20 tința Lui. Și așijderea munții și teme-
liile pămîntului, cînd va căuta cătră eale,
21 cu cutremur să clatenă. Și asupra lor nu
va cugeta inema, și căile Lui cine și le va
22 aduce aminte? Și vihor carele nu-l va ve-
dea om, iară ceale mai multe ale lucrurilor
Lui—în ascunsuri. Lucrurile dreptății
23 cine va vesti? sau cine va răbda? Pentru că
departe e făgăduința. Micșorîndu-se cu
24 inima cugetă aceastea, și bărbatul cel fără
minte și rătăcit cugetă ceale nebunești.
25 Auzi-mă, fătule, și învață știință și spre cu-
vintele mele ia aminte cu inima ta. Arăta-
26 voiu în cumpănă învățatura și cu amăruntul

27 voiu vesti știința. În judecata Domnu-
lui—lucrurile Lui den ceput, și den lucrarea
28 Lui au osebit părțile lor. Au împodobit
în veac lucrurile Lui și începăturile lor la
29 neamurile lor. Fieștecarele pre aproapele
său n-au mîhnit, și pînă în veac nu vor căl-
30 ca graiul Lui. Și după aceasta Domnul
la pămînt au căutat și au umplut pre el de
31 bunătățile Lui. De sufletul a toată vita
au acoperit fața lui, și la el—întoarcerea lor.

CAP XVII

1 **D**omnul au zidit den pămînt pre om
și iarăș l-au întors la dînsul pre el.
2 Zilele numărului și vreamă au dat
lui, și au dat lor biruința celor ce
3 sînt preste el. După Sineș i-au
îmbrăcat pre ei cu vîrtute și după chipul
4 Lui au făcut pre ei. Și au pus frica lui
preste tot trupul, și a domni hiarălor și pa-
5 sărilor. Sfatul și limba și ochii, urechi
6 și inimă au dat să socotească lor. Știința
întelegerii i-au umplut pre ei și bune și
7 reale au arătat lor. Pus-au ochiul Lui
preste inimile lor, a arăta lor mărimea lu-
8 crurilor Lui. Puse înaintea lor știință și
9 leagea vieții cu sorți au dat lor. Făgădu-
10 ința veacului au întărit cu ei și judecățile
Lui au arătat lor. Mărimea slăviei au vă-
11 zut ochii lor, și slava glasului lor au auzit
ureachea lor. Și zise lor: „Feriți-vă de
12 tot nedireptul“. Și au poruncit lor, fiește-
căruiă pentru cel de aproape. Căile lor—
13 înaintea Lui pururea, nu să vor ascunde de
ochii Lui. Fieștecăriia limbă au pus po-
14 vățuitoriu, și partea Domnului Israil iaste.
15 Toate lucrurile lor—ca soarele înaintea Lui;
și ochii Lui neîncetați preste căile lor.
16 Nu s-au ascuns nedireptățile lor de la El, și
toate păcatele lor—înaintea Domnului.
17 Milostenia bărbatului iaste ca o peceate cu
El, și harul omului ca lumina ochiului va păzi.
18 După aceea Să va scula și va răsplăti lor,
și răsplătirea lor la capul lor va răsplăti.
19 Însă la cei ce să pocăiesc dat-au întoarcere,
și mîngîie pre cei ce săvîrșesc răbdarea.
20 Întoarce-te cătră Domnul și părăsește pă-
catele, roagă-te înaintea feații și împuținează
21 poticneala. Sîrguiaște spre Cel Înalt și te
întoarnă de la nedireptate și foarte uraște
22 scîrba. Pre Cel Preînalt cine-L va lăuda
în iad în locul celor vii (și vii) și pentru cei
23 ce dau mărturisiri? De la cel mort, ca
cînd n-ar fi, au perit mărturisirea; cel viu
24 și sănătos va lăuda pre Domnul. Cît e
de mare milostenia Domnului și curățirea
25 celor ce să întorc spre El! Pentru că nu
pot toate să fie la oameni, căci nu e fără de
moarte fiul omului. Ce e mai luminos de-
cît soarele? Și aceasta lipsește. Și rău va cu-

geta trupul și sîngele. Putearea înălțimei 26
ceriului El socoteaște, și oamenii toți—pă-
mînt și cenușă.

CAP XVIII

ela ce trăiaște în veac au zidit toate 1
de obște. Domnul singur Să va 2
îndirepta. Nimărui n-au făcut 3
să vestească faptele Lui; și cine va 4
iscodi mărimile Lui? Tăria mă- 4
rimei Lui cine o va număra și va adaoge a 5
povesti milele Lui? Nu iaste a împuțina, 5
nici a adaoge, și nu iaste a iscodi minunile 6
Domnului. Cînd istoveaște omul, atuncea 6
înceape; și cînd va înceta, atuncea să va lipsi. 7
Ce e omul și ce e folosința lui? Ce e răul 7
lui și ce e binele lui? Numărul zilelor 8
omului—mult o sută de ani; Ca o pică- 9
tură de apă den mare și grăunț de năsip, 9
așa sînt de puțini anii în ziua veacului. 10
Pentru aceea au îndelungat cu mînia Dom- 10
nul asupra lor și au turnat preste ei mila 11
Lui. Văzut-au și au conoscut prăpădirea 11
lor, că e rea; pentru aceea au înmulțit cu- 12
rățania Lui. Mila omului—spre aproapele 12
lui, iară mila Domnului—preste tot trupul, 13
Mustrînd și certînd și învățînd și întorcînd 13
ca păstoriul turma lui. Pre cei ce priimesc 14
certarea îi miluiaște și pre cei ce să nevoiesc 15
spre judecățile Lui. Fătule, întru bună- 15
tăți să nu dai hulă, și în toată darea mîh- 16
nirea cuvintelor. Au nu va potoli roua pe 16
zăduf? Așa, e mai bun cuvîntul decît darea. 17
Iată, nu iaste cuvîntul mai bun decît darea 17
cea bună? Și amîndoao—la omul cel plin 18
de dar. Nebunul cu nemulțămire va 18
împuta, și darea soarbe ochii zavistnicului. 19
Mai nainte de ce vei grăi, te învață; și mai 19
nainte de boală, te vindecă. Mai nainte 20
de judecată cercetează-te pre tine, și în 21
ceasul socotealei vei afla curățire. Mai 21
nainte de ce vei boli tu, smereaște-te; și în 22
vreamă păcatelor arată întoarcere. Nu 22
te împiedeca a da ruga la vreamă bună, și 23
să nu aștepți pînă la moarte a te îndirepta. 23
Mai nainte de ce te vei ruga gătește-te pre 24
tine, și nu te face ca omul ce ispiteaște pre 24
Domnul. Adu-ți aminte de mînie în ziua 25
săvîrșirei și de vreamă izbîndirii întru în- 25
toarcerea feații. Adu-ți aminte de vreamă 26
foametei în vreamă săturării, sărăcia și 26
lipsa—în zilele avuției. De dimeneața pî- 27
nă în sară să primenească vreamă, și toate 27
sînt grabnice înaintea Domnului. Omul în- 27
țelept în toate să va sfinși și în zilele păcatelor 28
feri-se-va de greșale. Tot întelegătorul au 28
conoscut întelepciunea și la cel ce au aflat 29
pre ea va da mărturisire. Cei de înțeles la 29
cuvinte și ei s-au întelepțit și au plouat pil- 30
de alease contenirea sufletului. După pof-

tele tale nu merge și de cătră poftele tale
 31 te oprește; De vei da sufletului tău bună-
 32 vreaire poftei, face-te-va bucurie vrăjmași-
 lor tăi. Nu te veseli spre multă desfătă-
 ciune, nici să te legi cu împreunarea ei.
 33 Nu te face sărac făcînd sfat de osteneală
 dentru împrumutare, și nimica nu iaste
 ție în sac.

CAP XIX

Lucrătorul bețiv nu să va îmbogăți;
 cel ce defaimă ceale puțin, pre
 puținel va cădea. Vinul și m-
 2 ierile depărta-vor pre cei de înțeles,
 și cel ce să lipeaște de curve mai
 3 îndrăzneț va fi. Moliile și viermii vor
 moșteni pre el, și sufletul îndrăzneț să va
 4 rîdica. Cel ce creade curînd ușor e la ini-
 mă, și păcătuiind la sufletul lui va greși.
 5 Cel ce să veselească cu inima huli-se-va, și
 cel ce uraște voroava împruținează-se cu
 6 răutatea. Nicidinioară să nu îndoiești
 cuvîntul, și nimica ție nu se va împruțina.
 7 Întru priaten și întru vrăjmaș nu povesti și,
 8 de nu iaste ție păcat, nu descoperi; Pen-
 tru că au auzit pre tine și au păzit pre tine,
 9 și cu vreamă urî-te-va. Auzit-ai cuvînt?
 Să moară cu tine; cutează, că nu te va
 10 sparge. De cătră fața cuvîntului avea-va
 dureare cel nebun, ca de cătră fața pruncu-
 11 lui ceaea ce naște. Săgeată înfiptă în
 coapsa trupului, așa e cuvîntul în pîntecele
 12 nebunului. Muștră pe priaten, cîndai n-au
 făcut, și, încă de au făcut, ca să nu mai
 13 adaogă vreodată. Muștră pe priaten, cîn-
 dai n-au zis, și, de-au zis, ca să nu îndoiască.
 14 Muștră pe priaten, pentru că de multe ori
 să face pîră, și nu creade tot cuvîntul.
 15 Iaste de să lunecă, și nu den suflet, și cine
 16 n-au greșit cu limba lui? Muștră pre
 aproapele tău, mai nainte de a-l înfricoșa,
 17 și-i dă loc la leagea Celui Înalt. Toată
 înțelepciunea—frica Domnului, și în toată
 18 înțelepciunea—facerea legii. Și nu iaste
 înțelepciunea știință răutății; și nu iaste
 unde e sfatul păcătoșilor înțelepciune.
 19 Iaste răutate, și aceasta e scîrbă; și iaste ne-
 bun împruținîndu-se cu înțelepciunea. Mai
 20 bun e cel împruținat la înțeleagere cu frică
 decît cel ce prisoseaște cu mîntea și calcă
 21 leagea. Iaste măiestrie chiară și aceasta
 e nedireaptă, și iaste care întoarce harul ca
 22 să arate judecata. Iaste care umblă rău,
 plecat cu negreață, și ceale den lăuntru lui
 23 sînt pline de ficleşug; Plecîndu-ș obrazul
 și aiurea auzînd, unde nu s-au conoscut,
 24 mai nainte te va ajunge; Și săvai de
 cătră împruținarea vîrtutei să va opri a
 păcătui, de va afla vreamă, va face rău.
 25 După vedeaie să va cunoaște omul, și dentru
 întimpinarea feații să va cunoaște cel înțe-

lept. Podoaba omului și rîsul dinților 26
 și călcarea omului vestează de ale lui.
 Iaste muștrare care nu iaste înfrumusățată, 27
 și iaste care tace, și acesta e înțelept.

CAP XX

îtu e mai bine a muștra decît a să 1
 mînia, Și cel ce să mărturisească, 2
 de cătră scădeare să va opri. Poh- 3
 ta hadîmului—a strica fetia fecioa-
 rei, așa și cel ce face în viață jude-
 căți. Iaste care tace aflîndu-se înțelept, 4
 și iaste care e urît de mult graiul lui. Iaste 5
 care tace pentru că nu are răspuns, și iaste
 care tace știind vreamă. Omul înțelept 6
 tăcea-va pînă la o vreamă, iară cel balmăjî-
 toriu și nebun va treace preste vreamă.
 Cel ce înmulțească cuvintele urî-se-va, și 7
 cel ce să volnicească întru sine urî-se-va.
 Iaste sporiu întru reale la om, și iaste aflare 8
 spre cădeare. Iaste dare care nu-ț va folo- 9
 si, și iaste dare căriia iaste răsplătire îndoită.
 Iaste împruținare pentru slavă, și iaste care 10
 de la smerire au rădicat capul. Iaste cum- 11
 pârînd mult pre puțin, și plătînd pre eale
 cu șapte părți. Cel înțelept la cuvînt fa- 12
 ce-va pre sine iubit, iară harurile nebunilor
 să vor vărsa. Darea celui fără mîntea nu-ț 13
 va folosi, pentru că ochii lui sînt pentru
 unul mulți. Puțineale va da și multe va 14
 ponosului, și va deșchide gura lui ca un pris-
 tav. Astăzi va împrumuta și mîntea va 15
 ceare; urît om iaste unul ca acesta. Nebu- 16
 nul va zice: „Nu-m iaste priaten și nu iaste
 har la bunățile mele; cei ce mîncă pîi- 17
 nea mea sînt răi cu limba“. De cîte ori și 18
 cîț vor batjocuri pre el? Lunecarea de la
 pămînt—mai mult decît de la limbă; așa 19
 e cădearea răilor, degrabă va veni. Omul
 fără har—basnu fără vreamă; în gura celui
 neînvățat să va îndeși. Den gura nebunu- 20
 lui să va izgoni pilda, pentru că nu o va zice
 pre ea în vreamă ei. Iaste care să opreaș- 21
 te a păcătui de lipsă, și întru odihna lui nu
 să va omili. Iaste care-ș piarde sufletul 22
 lui pentru rușine, și de cătră fața cea fără
 mîntea va piarde pre el. Iaste har pentru 23
 rușine făgăduind priatenului, și-l cîștigă
 pre el vrăjmaș în zădar. Hulă rea iaste 24
 minciuna la om, în gura cea neînvățată să
 va îndeși. Mai alesu e furul decît cela ce 25
 îndesească la minciună, și amîndoi pierzarea
 vor moșteni. Năravul omului mincinos 26
 —necinste, și rușinea lui—cu el neîncetat.

(Cuvintele pildelor)

Cel înțelept la cuvînt înainte să va 27
 aduce pre sine, și omul înțelept plă-

28 cea-va celor mari. Cel ce lucrează pământul înălța-va stogul lui, și cel ce place celor
29 mari curăți-va nedreptatea. Ospățele și
30 darurile orbesc ochii înțelepților și, ca ză-
bala în gură, întoarce muștrările. Înțelep-
31 ciunea ascunsă și comoară neivită, ce e folo-
sul într-amîndoa? Mai bunu e omul
ascunzînd nebunia lui decît om ascunzînd
înțelepciunea lui.

CAP XXI

1 **R**ătule, greșit-ai? Să nu mai adaogi
încă; și pentru ceale mai denainte
2 ale tale, te roagă. Ca de fața
șarpelui fugi de păcat, pentru că,
de te vei apropia, mușca-te-va.
3 Dinții leului—dinții lui, omorînd sufletele
4 oamenilor. Ca sabia cu doao ascuțite—
toată nelegiuirea, la rana ei nu iaste vinde-
5 care. Groaza și sudalma pustii-vor bogă-
6 ția, așa casa trușului să va pustii. Ruga
săracului—den gură pînă la urechile Lui, și
7 judecata Lui de pripă vine. Cel ce uraște
muștrarea—în urma păcătosului; și cel ce
să teame de Domnul întoarce-se-va cu inema.
8 Cunoscutu e de departe cel tare în limbă, și
9 cel înțelept știe cînd lunecă el. Cel ce
zideaște casa lui cu bani striini—ca cel ce
10 strînge lui pietri de iarnă. Cîlți adunați
—adunarea celor fără de lege, și conceni-
11 rea lor—pară de foc. Calea păcătoșilor
—netezită de pietri, și la istovul ei—groapa
12 iadului. Cel ce păzește legea își conte-
neaște cugetul lui; și săvîrșitul fricii Dom-
13 nului—înțelepciunea. Nu să va certa ca-
rele nu iaste hîtru; iaste hîtrie care înmul-
14 țește amărăciunea. Mîntea înțeleptului
ca un potop să va înmulți, și sfatul lui—ca
15 izvorul vieții. Inima nebunului—ca un
vas zdrobit, și toată mîntea nu o va ținea.
16 Cuvîntul înțelept de va auzi cel știutoriu,
lăuda-l-va pre el și preste el va adaoge.
17 Auzi răsfațatul și tînji lui și-l întoarse pre el
18 den dosul lui. Tîlcuirea nebunului—ca
sarcina în cale, iară pren buzile celui de
19 înțeles afla-se-va har. Gura înțeleptului
cerca-să-va întru adunare, și cuvintele lui
20 cugeta-le-va în inimă. Ca casa stînsă, așa
e la cel nebun înțelepciunea; și mîntea
celui neînțelegătoriu—necertate cuvinte.
21 Obeade sînt în picioarele celor fără mîntea
învățătura și ca cătușăle preste mîna cea
22 direaptă. Nebunul, în rîs, își nalță glasul
lui, iară omul hiclean abia încetișor va
23 zîmbi. Ca podoaba aurului iaste la cel
înțelept învățătura și ca brățarea pe bra-
24 țul drept. Piciorul nebunului grab-
nic iaste în casă, și omul de multe știutoriu
25 rușina-să-va de obrazu. Nebunul de la
ușă să pleacă în casă, iară bărbatul învâ-

țat va sta afară. Nepedepsirea omului— 26
a asculta de la ușă, iară înțeleptul îngreua-
să-va cu necinstea. Buzele striinilor întru 27
aceastea să vor îngreuia, și cuvintele înțe-
leptilor în cumpănă vor sta. În gura ne- 28
bunilor—inima lor, iară în inima înțelepți-
lor—gura lor. Cînd bleastemă cel necre- 29
dincios pre Satana, el bleastemă pre al său
sufletu. Pîngăreaște pre al său suflet cel 30
ce șopteaște și în nemernicie să va urî.

CAP XXII

1 **U** piatra întinată asamănă-să leane- 1
șul, și tot va șuiera spre necinstea 2
lui. Cu balega scîrmelor se asa- 2
mănă leaneșul, tot cel ce va rîdica 3
pre ea scutura-ș-va mîna. Ruși- 3
nea tatului—în nașterea celui neînvățat, și 4
fata spre scădeare să naște. Fata înțe- 4
leaptă moșteni-va bărbatul ei, și ceaea ce 5
rușinează iaste spre mîhnirea celui ce o naște.
Pre tatăl și pre bărbat rușinează cea dîrză, 5
și de cătră amîndoi să va necinsti. Cînta- 6
rea în jale—fără vreamă poveaste, bătăile
și certarea în toată vreama înțelepciunii.
Ca cel ce lipeaște hîrbul iaste cel ce învață 7
pre nebun, sculînd pre cel ce doarme den-
tr-adîncul somnu. Ca cînd ar povesti celui 8
ce dormitează iaste cela ce povestește ne-
bunului, și la săvîrșit va grăi: „Ce iaste?“
9 Asupra mortului plînge, pentru că i-au lip-
sit lumina; și pre nebun plînge, pentru că
i-au lipsit înțeleagerea. Mai cu dulceață 10
plînge pre mort, căci s-au odihnit; iară viața
nebunului mai rea e decît moartea. Jalea 11
mortului—șapte zile, iară a celui nebun și
necredincios—toate zilele vieții lui. Cu 12
cel nebun nu înmulți cuvîntul, și spre cel
neînțelegătoriu nu mearge. Fereaște-te 13
de cătră el, pentru ca să nu aibi trudă și
să nu te spurci întru scuturarea lui. Abate- 14
te de la el, și vei afla odihnă și nu te vei
trîndăvi întru nebunia lui. Ce va fi mai 15
greu decît plumbul? Și ce e numele lui
fără numai nebun? Năsipul și sarea 16
și glonțul de fier mai lesne e a suferi decît
om neînțelegătoriu. Închietura de lem- 17
nu, legată fiind spre clădirea casii, de cu-
tremuru nu să va răsipi; așa inima înteme-
iată spre cugetul sfatului în vreamă nu să
va spărea. Inima așăzată spre cugetul în- 18
țelegerii—ca podoaba năsiposă a păreate-
lui neated. Haraci la înălțime stîndu în 19
preajma vîntului nu vor îngădui; așa și ini-
ma fricoasă pre cuget nebun în preajma a
toată frica nu va îngădui. Cel ce împunge 20
ochiul pogorî-va lacrimi, și cel ce împunge
inima arată simțirea. Aruncînd piatră 21
preste zburătoare scorneaște pre eale, și
cel ce ocăraște priatenul strica-va priete-

22 nia. Asupra prietenului de vei zmulge
 23 sabia, să nu te deznădăjduiești, pentru că
 24 iaste întoarcere; Asupra prietenului de
 25 vei deschide gura, să nu te sfiești, pentru
 26 că iaste împăcăciune, Afară den ocară și
 27 trufie și descoperirea tainii și rană vicleană
 28 —întru aceastea va fugi tot priatinul. Cre-
 29 dință agonisește în sărăcie cu cel de aproa-
 30 pe, pentru ca întru bunătățile lui împreună
 te vei sătura. În vremea primejdiei ră-
 mii la el, ca întru moștenirea lui împreună
 să moștenești. Înaintea focului—abur
 de cuptoriu și fum; așa sînt înaintea sîngiu-
 rilor sudălmile. Pe priatin a-l acoperi nu
 mă voi rușina, și de cătră fața lui nu mă
 voi ascunde. Macară că și reale mi se
 vor întîmpla pentru el, tot cela ce va auzi
 feri-se-va de el. Cine va da mie preste gu-
 ra mea pază și preste buzele mele peceate
 isteață, ca să nu caz de la ea și limba mea
 mă va piarde?

CAP XXIII

1 **N**oamne, Părinte și Stăpînitoriule
 2 vieții mele, să nu mă părăsești
 în sfatul lor, să nu mă laș să caz
 întru ei. Cine va pune preste
 cugetul meu bătăi și preste inima
 mea învățătura înțelepciunii, ca preste ne-
 cunoștințele mele nu vor cruța și nu vor
 3 fi de față păcatele lor, Ca să nu să în-
 mulțească necunoștințele mele și păcatele
 4 mele să să înmulțească, și voi cu cădea
 înaintea vrăjmașilor și se va bucura asupra
 mea vrăjmașul meu? Doamne, Părinte
 și Dumnezeu al vieții mele, înălțarea ochi-
 5 lor nu-m da mie și pohta întoarce-o de la
 mine. A pîntecelui pohta și împreunarea
 trupului să nu mă cuprinză pre mine, și la
 suflet nerușinos să nu dai pre mine.

(Învățătura gurii)

6 Învățătura gurii auziți, fiilor, și cel ce să
 7 păzește nu să va prinde. În buzele lui
 8 prinde-se-va păcătosul, și suduitoriul și tru-
 9 fașul să vor sminti întru eale. Cu jură-
 10 mînt să nu deprinzi gura ta, și cu numirea
 Sfințului să nu te obiciuiești. Că precum
 sluga, cercetîndu-se adease, de bătăi nu să
 va scădea, așa și cel ce jură și numeaște pu-
 11 rura de păcat nu să va curăți. Bărbatul
 cel mult-jurătoriu umplea-se-va de fărde-
 leage și nu se va depărta de la casa lui bicul.
 12 De va greși, păcatul lui asupra lui; și macară
 va treace cu vederea, greșit-au îndoit.
 13 Și de au jurat în deșărt, nu se va îndirepta,
 pentru că să va umplea de aduceri casa lui.
 14 Iaste graiu tocma îmbrăcat cu moartea; să
 nu să afle întru moștenirea lui Iacov. Pen-
 15 tru că de la cei buni-credincioși toate aceas-
 tea să vor depărta, și în păcate nu să vor tă-
 vâli. Întru neînvățătura cea neobiciuită nu
 deprinde gura ta, pentru că iaste întru ea gîn-
 dul păcatului. Adu-ț aminte de tată-tău și

de mumă-ta, pentru că în mijlocul celor
 mari vei șadea împreună, Ca nu cîndai
 16 vei uita înaintea lor și cu năravul tău te vei
 17 nebuni, Și vei vrea să nu te fii născut și
 18 ziua nașterii tale să nu bleastemi. Omul
 19 împreună obiciuindu-se cu cuvintele ocării,
 în toate zilele lui nu se va învăța. Doao
 20 chipuri înmulțesc păcatele, și al treilea va
 aduce urgie. Sufletul fierbinte—ca focul
 21 arzătoriu, nu se va stinge pînă unde să va
 potoli. Omul curvari în trupul cărnii lui
 22 nu să va ostoi pînă va ațîța foc. La omul
 23 curvari toată pîinea e dulce, nu se va înceta
 pînă nu se va săvîrși. Omul care pășaste
 24 den patul lui, zicînd în sufletul lui: „Cine
 mă veade? Întunearec e împrejurul meu
 25 și păreții mă acopere și nimenea nu mă
 veade; ce mă sfiesc? Păcatele mele nu
 va pomeni Cel Înalt“; și ochii oamenilor—
 26 frica lui, Și n-au cunoscut că ochii Dom-
 nului cu o mie de părți sînt mai luminoși
 decît soarele, căutînd toate căile oamenilor
 și socotind la părțile ceale ascunse. Mai
 27 înainte de a să zidi, toate s-au conoscut
 Lui, așa și după ce s-au săvîrșit. Acesta
 28 în ulițele cetăților să va izbîndi, și unde
 n-au cugetat să va prinde. Așa și muiarea
 29 ce-au lăsat pre bărbat și au pus moștenito-
 riul den streini, Pentru că întîiu leagea
 30 Domnului au călcat, și al doilea la bărbatul
 ei au greșit, și al treilea în curvie s-au pre-
 curvit, de bărbat strein copii au pus.
 Aceasta la adunare să va scoate, și pentru
 31 fiii ei socoteală va fi. Nu vor da fiii ei
 32 spre rădăcină, și ramurile ei nu vor da roadă.
 Și va lăsa spre osîndă pomenirea ei, și ocară
 33 ei nu se va stinge. Și vor cunoaște cei
 34 rămași că nemică nu iaste mai bun decît
 frica Domnului și nemică mai dulce decît
 a lua aminte la poruncile Domnului.

LAUDA ÎNTELEPCIUNII. CAP XXIV

1 **L**ntelepciunea lăuda-va sufletul ei
 2 și în mijlocul norodului ei făli-se-va.
 Întru adunarea Celui Înalt gura ei
 3 va deschide și în preajma puterii
 Lui lăuda-se-va: „Eu de la gura
 4 Celui Nalt am ieșit și ca negura am acoperit
 pămîntul. Eu întru ceale nalte am să-
 5 lășluit, și scaunul meu—în stîlp de nor.
 Încungiurimea ceriului am încungiurat
 6 sîngură și în adîncul fără-fundurilor am îm-
 7 blat. În valurile mării și în tot pămîntul
 și în tot norodul și limbi am cîștigat. Cu
 8 aceștea toți odihnă am cercat și în moștenirea
 Cuiva voi sălășlui. Atuncea au poruncit
 mie Ziditoriul tuturor, și Carele au odihnit
 9 cortul meu, Și zise: ‘Întru Iacov te să-
 lășluiuște și întru Israil te moștenește’.

10 Mai nainte de-nceputul veacului m-au zidit
pre mine, și pînă în veac nu mă voi sfîrși.
11 În cort sînt înaintea Lui am slujit, și așa
12 în Sion m-am întărit. În cetate îndrăgită
așijderea m-am odihnit, și în Ierusalim—bi-
13 ruința mea. Și m-am rădăcinat întru no-
rod slăvit, în partea Domnului, moștenirii
14 Lui. Ca un chedru m-am înălțat întru
Livan și ca un chiparos în munții Aermonu-
15 lui. Ca un finic m-am înălțat în țărături
16 și ca sădirile trandafirului în Ieriho. Ca
un maslin binecuvios în cîmp, și mă înălțaiu
17 ca un palten. Ca scorțișoara și aspalathul
mirositurilor am dat miros și ca zmirna cea
18 aleasă am dat bună-mirosire, Ca halvani
și onix și stacti și ca aburul livanului în cort.
19 Eu ca un terevinth am întins ramurile mea-
le, și ramurile mele ramurile slăvii și ale
20 darului sînt. Eu—ca o vie ce au odrăslit
darul, și florile mele roada slăvii și avuției
21 sînt. Apropiati-vă cătră mine, ceia ce mă
poftiți pre mine, și vă săturați den roadele
22 mele. Pentru că pomenirea mea decît
miarea e mai dulce, și moștenirea mea decît
23 fagurul mierii. Cei ce mă vor mîncă pre
mine iară vor flămînze, și cei ce mă vor bea
24 iară vor însetoșa. Cel ce mă ascultă pre
mine nu se va rușina, și cei ce lucrează în
25 mine nu vor păcătuī. Toate acestea
—cartea făgăduinții Dumnezăului celui
Înalt, leagea carea au poruncit Moisi moște-
26 nirei la adunările lui Iacov, Cel ce împli
ca Fisonul înțelepciunea și ca Tigris în zilele
27 tinerilor, Cea ce umple ca Efratul înțe-
leagerea și ca Iordanul în zilele seacerii,
28 Cel ce arată ca lumina învățătura, ca Ghio-
29 nul în zilele culesului. N-au săvîrșit cel
dentîiu a o cunoaște pre ea, și așa cel dupre
30 urmă n-au cercetat pre ea. De la mare
s-au înmulțit cugetul ei și sfatul ei de la
31 bezna cea mare. Și eu ca un iaz den rîu
și ca un urloiu de apă am ieșit în grădină.
32 Ziș: „Adăpa-m-voiu grădina și-m voiu îm-
33 băta sădirea“. Și iată, să făcu mie iazul
spre rîu, și rîul meu s-au făcut spre mare.
34 Căci învățătura ca zorile voiu lumina și
35 voiu ivi pre eale pînă departe. Încă ca
prorocia învățătura voiu turna și voiu lăsa
36 pre ea la neamurile veacului. Vedeți că
nu mie singur am trudit, ce tuturor celor ce
cercetează pre ea.

CAP XXV

1 **I**n trei m-am înfrumusețat și mă scu-
laidu înfrumusețată înaintea Domnu-
2 lui și a oamenilor: Unirea frați-
lor, și priiteșugul vecinului, și muia-
rea și bărbatul carii să tocmesc bine
3 întru ei. Și trei chipuri au urît sufletul
meu și foarte mă scîrbiiu de viața lor:

Pre săracul trufaș, și pre bogatul mincinos, 4
și pre bătrînul preacurvariu, scăzîndu-se cu 5
înțeleagerea. În tinereate-ți n-ai adunat, 6
și cum vei afla la bătrînețele tale? Cîtu 7
e de-nfrumusețată judecata căruntețelor
și la cei bătrîni a conoaște sfatul! Cîtu 8
e de-nfrumusețată celor bătrîni înțelepci-
nea și la cei slăviți gîndul și sfatul! Cunu- 9
na bătrînilor—ispitirea de multe, și lauda
lor—frica Domnului. Noao cugetări am 10
fericit în inima mea, și al zeacelea zice-l-vo-
iu pre limbă: Om veselindu-se spre feciori, 11
trăind și văzînd cădearea vrăjmașilor;
Fericit cel ce trăiaște cu muiare de-nțele, 12
și carele cu limba n-au lunecat, și care n-au
slujit la cel ce e nevreadnic lui; Fericit 13
carele au aflat înțelepciunea și cel ce pove-
steaște la urechile celor ce aud; Cîtu e de 14
mare cel ce au aflat înțelepciunea! Ce nu
iaste (mai mare) decît cel ce să teame de 15
Domnul; Frica Domnului decît tot au
covîrșit—cel ce ține pre ea cu cine să va 16
asămăna? Toată rana, și nu rana inimii; 17
și toată răutatea, și nu răutatea muierii;
Toată aducerea, și nu aducerea celor ce 18
urăscu; și toată izbînda, și nu izbînda vrăj-
mașilor. Nu iaste cap decît capul șarpelui, 19
și nu iaste mînie decît mînia vrăjmașului.
A lăcui împreună cu leul și cu bălaurul 20
voiu pohti, decît a lăcui cu muiarea rea.
Răutatea muierii premeneaște vedearea ei 21
și întunecă fața ei ca un sac. Între mijlo-
cul aproapelui lui culca-se-va bărbatul ei și,
22 auzind, au suspinat amar. Mică e toată
răutatea cătră răutatea muierii; sorțul pă-
cătosului va cădea preste ea. Suișul nă- 23
sipos în picioarele bătrînului, așa—muiarea
limbută la bărbatul lin. Să nu cazi spre 24
frumusețele muierii și muiare să nu pof-
tești. Urgie și obrăznicie și rușine mare 25
—muiarea de va agonesi bărbatului ei.
Inimă smerită și obraz posomorît și rana 26
inimii—muiarea rea. Mîni luate și genu-
che slăbănoage—care nu va ferici pre bār- 27
batul ei. De la muiare e începătura
păcatului, și pren ea murim toți. Nu da 28
apei trecătoare, nici muierii reale volnicie.
De nu umblă după mîna ta, de la trupul 29
tău taie pre ea.

CAP XXVI

1 uierii ceii bune fericit iaste bārba-
tul, și numărul zilelor lui—îndoit. 2
Muiarea bărbată veseleaste pre
bărbatul ei și anii lui umplea-i-va 3
cu pace. Muiarea bună—parte
bună, în partea celor ce să tem de Domnul 4
să va da; Și a bogatului, și a săracului, ini-
ma e bună, în toată vremea fața e blîndă. 5
De trei s-au sfiit inima mea, și la al patru-

6 lea feații m-am rugat: Pîra cetății și adu-
 7 narea gloatei și asuprea la minciunii—decît
 8 moartea toate-s mai reale. Dureare inimii
 9 și jale—muiarea împotrivă-rîvnitoare spre
 10 muiare și bătaia limbii la toate împreună-
 11 du-se. Jugu de boi clătindu-se iaste mu-
 12 iarea rea; cel ce o ține pre ea—ca cel ce
 13 ține scorpia. Urgie mare—muiarea bețivă
 14 și rușinarea ei nu va acoperi. Curvia mu-
 15 ierii întru nălțimile ochilor și în geanele ei
 16 să va cunoaște. Pre fată neîncetată întă-
 17 reaște paza, ca nu, aflînd slobozire, ei-ș va
 18 trebui. Denapoi nerușinosului ochiu te
 19 păzește, și să nu te miri de va greși la tine.
 20 Precum călătorul însătoșat își deschide
 21 gura și de la toată apa cea mai de aproape
 22 va bea, În preajma a tot țărșul va șădea
 23 și înaintea săgeții va deschide tulba. Ha-
 24 rul muierii înfrumuseța-va bărbatul ei, și
 oasele lui va îngrășa ștînța ei. Darea
 Domnului—muiarea tăcută, și nu iaste
 schimbare sufletului învățat. Har preste
 har—muiarea rușinoasă, și nu iaste nici o
 cumpănire vreadnică sufletului celui oprit.
 Soarele răsărind în ceale nalte ale Domnu-
 lui, și frumuseața muierii bune întru po-
 doba casii lui. Lumină luminînd pre
 sfașneac sfînt, și frumuseațile feații pre
 vîrstă de stat. Ștîlpi de aur preste temeiu
 de argint, și picioarele frumoase preste piep-
 turile celui bine-întărit. Preste doao s-au
 mîhnit inima mea, și pre al treilea mînie
 mi-au venit: Bărbatul războinic care lip-
 seaște pentru neavearea, și bărbați de înțe-
 les de să vor ocărî, Întorcîndu-se de la
 dreptate spre păcat; Domnul va găti spre
 sabie pre el. Abia să va scoate neguță-
 toriul den greșală, și nu să va îndirepta
 cîrciumariul de cătră greșală.

CAP XXVII

1 **I**ntru nedobînda mulți au greșit,
 2 și cel ce cearcă să înmulțască
 întoarce-va ochiul. Între închie-
 turile pietrilor înfige-se-va și pârșuș,
 și între vînzare și cumpărătoare
 3 să va zdrobi păcatele. De nu cu frica
 Domnului va ținea cu nevoiță, curînd să
 4 va surpa casa lui. În clătînarea ciurului
 rămîne baliga, așa pleavele omului—în gîndul
 5 lui. Vasele olariului le ispiteaște
 cuptoriul, și ispitirea omului—în gîndul lui.
 6 Lucrarea lemnului arată roada lui, așa
 7 e cuvîntul gîndirii inemii omului. Mai
 nainte de gîndire să nu lauzi pre bărbat,
 pentru că aceasta e ispitirea oamenilor.
 8 De vei goni dreptatea, o vei apuca și te
 vei îmbrăca cu ea ca cu haina slăvii cea
 9 pînă în pămînt. Pasările la ceale ce-s
 aseamene lor vor poposi, și adevărul
 cătră ceia ce lucrează pre el să va întur-

na. Leul vînatul pîndeaște, așa păcatele
 10 pre ceia ce lucrează ceale nedireapte. Po-
 11 veastea bunului-credincios—pururea înțelep-
 ciune, iară cel fără minte ca luna să preme-
 12 neaște. În mijlocul celor neînțelegători
 păzește vreamea, iară în mijlocul celor ce
 13 cugetă îndeseaște. Poveastea nebunilor—
 supărare, și rîsul lor—în răsfățarea păcatu-
 14 lui. Voroava celui mult-jurătoriu va în-
 15 direpta perii, și vrajba lor—astupare urechi-
 16 lor. Vărsare de sînge—vrajba trufașilor,
 și sudalma lor—auzire rea. Cel ce des-
 17 copere tainele pierdut-au credința și nu va
 afla priaten spre sufletul lui. Priimește
 18 prietenul și te încreade cu el; iară de vei
 descoperi tainele lui, nu vei merge după el.
 Pentru că în ce chip au pierdut omul pre vrăj-
 19 mașul lui, așa ai pierdut tu prieteșugul
 aproapei. Și ca cum ai slobozit o pa-
 20 sare den mîna ta, așa ai lăsat pre aproapele-ț
 și nu-l vei vîna pre el. Să nu-l gonești
 21 pre el, că s-au depărtat departe și au fugit
 ca căprioara den laț. Căci rana iaste a o
 22 lega și a sudălmii iaste împăcăciune, iară
 cela ce au descoperit tainele s-au deznădej-
 23 duit. Cel ce clipeaște cu ochiul meșter-
 șuguiaste reale, și nimeni pre el va depărta
 24 de la dînsul. Den preajma ochilor tăi
 25 îndulci-va gura ta și spre cuvintele tale să
 va mira, Și apoi îș va întoarce gura lui
 și în cuvintele tale va da poticneală. Multe
 26 am urît și n-am asămănat ca aceasta; și
 Domnul va urî pre el. Aruncînd piatra
 27 în sus, preste capul lui aruncă; și rana vi-
 cleană despica-va ranele. Cel ce sapă
 28 groapă într-însa va cădea, și cel ce întinde
 cursă întru ea să va prinde. Cela ce face
 29 reale, la el să vor tăvăli, și nu va cunoaște de
 unde vin lui. Batjocurirea și ocară—ce-
 30 lor trufași, și izbînda ca leul va vîna pre el.
 Cu laț să vor prinde cei ce să veselescu de
 căderea celor buni-credincioși, și dureare
 va topi pre ei mai nainte de moartea lor.
 Pomenire de rău și urgie, și aceastea sînt
 31 scîrbe; și bărbatul păcătos țiiotoriu va fi
 de eale.

CAP XXVIII

1 el ce izbîndeaște de la Domnul va
 2 afla izbîndă, și păcatele lui, întă-
 3 rind, va întări. Lasă nedireptatea
 4 aproapei tău și, atuncea rugîndu-
 5 te tu, păcatele tale să vor dezlega.
 6 Omul asupra altui om păzește mînie, și de
 la Domnul ceare vindecare? Asupra omu-
 lui ce iaste aseamene cu el nu are milă, și
 pentru păcatele lui să roagă? El trup
 5 fiînd, păzește pizmă; cine va curăți păca-
 6 tele lui? Adu-ți aminte de ceale de apoi,
 de stricăciune și de moarte, și te pără-

seaste de vrajbă și rămii întru porunci.
 7 Adu-ți aminte de porunci, și să nu pizmuiești aproapelui; și făgăduinții Celui Nalt, și
 8 nu băga samă necunoștința. Depărtează-te de vrajbă, și vei împuțina păcatele; pentru
 9 că omul mînios ațîța-va vrajbă. Și omul păcătos turbura-va prietenii și în
 mijlocul celor ce-s împăcați va pune pîră.
 10 După materia focului, așa să va ațîța, și după
 11 întărirea vrăbii focul să va creaste. După
 12 virtutea omului mînia lui va fi, și după
 13 avuție înălța-va urgia lui. Pricea sîrguindu-se
 14 ațîța foc, și vrajba sîrguindu-se varsă sînge.
 15 De vei sufla scînteia, ațîța-se-va, și de
 16 vei scuipa preste ea, stinge-să-va; și amîndoao
 17 den gura ta ies. Șoptitoriul și pre cel
 18 îndoit la limbă să să bleasteme, pentru
 19 că pre mulți, împăcați fiind, i-au pierdut.
 20 Limba a treia pre mulți au clătît și au
 21 despărțit pre ei den limbă în limbă și
 22 cetății tari au surpat și casele celor mari
 23 au surpat. Limba a treia muieri bărbate
 24 au izgonit și le-au lipsit pre eale de
 25 osteneale lor. Cel ce va lua aminte la
 26 ea nu va afla odihnă, nici să va sălășlui
 27 cu linește. Lovitura biciului face vînatu-
 28 ri, iară lovitura limbii va frînge oase.
 29 Mulți au căzut în gură de sabie, și nu ca
 30 cei ce au căzut pentru limba. Fericit cel
 31 ce s-au acoperit de cătră ea, care n-au
 trecut în mînia ei, Carele n-au tras jugul
 ei și în legăturile ei nu s-au legat, Pentru
 că jugul ei—jug de fier, și legăturile ei—
 legături de aramă. Moartea rea e moartea
 ei, și mult mai de folos—iadul decît ea.
 Nu va birui pre cei buni-credincioși, și în
 văpăia ei nu să vor arde. Cei ce părăsesc
 pre Domnul cădea-vor într-însa, și întru
 ei să va ațîța și nu se va stinge. Trimite-
 se-va preste ei ca leul, și ca pardosul
 strica-i-va pre ei. Vezi, îngrădește ocina
 ta cu mărăcini, argintul tău și aurul tău
 foarte-leagă. Și cuvintelor fă jug și
 cumpănă, și la gura ta fă ușă și zăvor.
 Ia-te aminte ca nu cîndai vei luneca
 întru ea, să nu cazi în preajma celui
 ce pîndește cu vicleșug.

CAP XXIX

1 ela ce face milă împrumuta-va pre
 aproapele lui, și cela ce biruiaște cu
 mîna lui păzește poruncile.
 2 Împrumutează pre aproapele tău în
 3 vremea trebiilor lui, și iarăș dă
 4 aproapelui la vreme. Întărește cuvînt
 și te încreade cu el, și în toată vremea
 5 afla-vei treaba ta. Mulți ca o aflare
 au gîndit împrumutarea și au dat
 6 dureare celor ce au ajutat lor. Pînă
 unde va lua, va preasăruta mîna
 lui și spre banii aproapelui smeri-
 va glasul; Și în vremea dării,
 va îndelunga vreme și va da
 cuvinte

cu trîndăvie și vremea va vinui. De
 va putea, abia va lua jumătate și o
 va socoti ca o aflare; Iară de nu,
 lipsitu-l-au pre el de banii lui, și
 l-au cîștigat pre el vrăjmaș în dar.
 8 Blesteme și sudălmii va răsplăti
 9 lui, și, pentru mărirea, răsplăti-va
 lui necinste. Mulți pentru răutate
 s-au întors, a să lipsi în zadar s-au
 sfiit. Însă asupra celui smerit
 mult îl îngăduiaște și spre milostenie
 să-l tragi pre el. Pentru poruncă
 sprejenește pre sărac și, după lipsa
 lui, să nu-l întorni pre el deșărt.
 12 Piarde argintul pentru frate și
 13 priatin, să nu să ruginească supt
 14 piatră spre pierzare. Pune comoara
 15 ta după poruncile Celui Nalt, și
 va folosiție mai mult decît aurul.
 Închide milostenia ta în cămă-
 16 rile tale, și aceasta te va scoate
 pre tine den toată răutatea; Mai
 17 mult decît pavăza tării și decît
 18 sulia puterii împotriva vrăjmașului
 bate-se-va pentru tine. Bărbatul
 bun chizășui-se-va pre aproapele
 lui, și cel ce au pierdut rușinea
 19 părăsi-l-va pre el. Harurile
 chezașului să nu le uiți, pentru
 că au dat sufletul lui pentru tine.
 Binele chezașului va întoarce
 20 păcătosul, și cel nemulțimitoriu
 în cuget va părăsi pre cel ce l-au
 izbăvit. Chezașia pre mulți au
 21 pierdut, îndireptați fiind, și au
 clătît pre ei ca valul mării. Pre
 22 bărbați tari i-au înstreinat, și au
 rătăcit în limbi streine. Păcătosul,
 căzînd la chezașie și gonind
 23 prilejuri, cădea-va la judecată.
 Sprijănește pe aproapele tău,
 după putearea ta, și te păzește
 24 ca să nu cazi. Începătura vieții:
 apa, și pîinea, și haina, și casa
 25 acoperind grozăvia. Mai bună e
 viața săracului supt acoperemînt
 de grinzi, decît mîncări luminate
 26 în streini. Spre mic și spre mare,
 27 fii voitoriu de bine. Viața rea
 iaste cea den casă în casă, și unde
 să va sălășlui nu va deșchide
 28 gura. Ospăta-vei și vei adăpa la
 ceale nemulțimite, și pre lîngă
 29 aceste amară vei auzi: „Pasă,
 nemearnice, gătește masa și, cu
 ce va fi în mîna ta, hrănește-mă“;
 „Ieși, nemearnice, denaintea
 30 cinstei, că mi-au venit fratele
 meu oaspăt și trebuiaște casa“.
 Greale-s aceea la om ce are
 31 minte: certarea casii și ponosul
 datornicului.

CAP XXX

Pentru feciori

1 el ce iubește pre fiul lui
 2 îndesi-va bicele lui, pentru ca să
 să veselească la cea de apoi ale
 lui. Cela ce ceartă pre fiul lui
 3 folosi-se-va de el, și între cei
 4 conoșcuți pentru el să va lăuda.
 Cela ce învață pre fiul lui va
 5 întări pre vrăjmaș, și înaintea
 priatinilor de el să va bucura.
 Murit-au tatăl lui, și ca cum
 n-ar fi murit, pentru că aseamene
 cu el au lăsat după el. În viața
 lui au văzut și

s-au bucurat, și la moartea lui nu s-au mîhnit.
 6 Înaintea vrăjmașilor au lăsat izbîndire, și
 7 prietenilor răsplătind har. Pentru sufletul
 fiilor lega-va ranele lui, și de toată strigarea
 8 să vor turbura ficații lui. Calul neînvă-
 țat ieși-va năsilnic, și fiul slobod va ieși
 9 obraznec. Apleacă fiiul, și te va înspăi-
 10 ma; joacă cu el, și te va mîhni. Nu rîde
 împreună cu el, pentru ca să nu te doară
 împreună, și la cea de apoi vei strepezi din-
 11 ții tăi. Să nu dai lui volnicie la tinerețe;
 frînge coastele lui, pînă e copil, ca nu cîndai,
 12 năsilnicindu-se, nu te va asculta. Ceartă
 pre fiiul tău și lucrează întru el, ca nu,
 13 întru rușinarea ta, să va poticni. Mai bi-
 ne sărac sănătos și putînd cu vîrtutea, decît
 14 bogatul bătut la trupul lui. Sănătatea
 cea desăvîrșită mai bună e decît tot aurul,
 și trupul cel sănătos cu vîrtute decît avere
 15 nenumărată. Nu iaste avuția mai bună
 decît sănătatea trupului, și nu iaste veselie
 16 mai multă decît bucuria inimii. Mai bu-
 nă e moartea decît viața amară sau boală
 17 stătătoare. Bunătăți răvărsate preste
 gură închisă, puneri de bucate zăcînd lîngă
 18 groapă. Ce folosește jîrtva la idol? Pen-
 tru ca nici va mînca, nici va miroși; așa cela
 19 ce să gonească de domnul. Văzînd în-
 ainta ochilor și suspinînd, ca scopitul îmbră-
 țeșînd fecioara și suspinînd, așa cela ce
 20 face în silă judecăți. Să nu dai la întris-
 tare sufletul tău și să nu te necăjești pre
 21 tine în sfatul tău. Veselia inimii—viața
 omului, și bucuria bărbatului—îndelungarea
 22 zilelor. Îndrăgește sufletul tău și mîngîie
 inima ta, și întristăciunea departe o depăr-
 23 tează de la tine, Pentru că pre mulți au
 omorît întristăciunea și nu iaste folos întru
 24 ea. Rîvnirea și mînia împuținează zilele,
 și grija aduce bătrînețele mai nainte de
 vreme.

CAP XXXI

1 **I**riveghearea avuției topeaște trupu-
 rile, și grija ei osebeaște somnul.
 2 Grija privegherii va ceare adormire,
 și boala grea va trezvi somnul.
 3 Ostenit-au bogatul în strînsoarea
 banilor și în odihnă să satură de desfătă-
 4 ciunile lui. Ostenit-au săracul întru îm-
 puținarea vieții și în odihnă lipsit să face.
 5 Cel ce îndrăgește aurul nu se va îndirepta,
 și cel ce goneaște stricăciunea sătura-se-va
 6 de ea. Mulți s-au dat la cădere pentru
 aurul, și s-au făcut peirea lor de cătră
 7 fața lor. Lemn de piadecă iaste celor
 ce jîrtvuiesc lui, și tot cel fără minte
 8 să va prinde într-însul. Fericit boga-
 tul carele s-au aflat fără prihană și care-
 9 le denapoaia aurului n-au mers. Cine
 iaste? Și vom ferici pre el, pentru că au

făcut minunate în norodul lui. Cine s-au 10
 ispitit întru el și s-au întemeiat și să fie spre 11
 laudă? Cine putea a ieși den poruncă și 11
 n-au ieșit, și a face reale și n-au făcut?
 Întări-se-vor bunătățile lui, și milosteniile 12
 lui povesti-le-va adunarea. La masă mare 13
 ai șazut? Să nu deșchizi preste ea gîtlejul
 tău. Și să nu zici: „Multe-s ceale dentr-în- 14
 sa“. Adu-ți aminte că e rău ochiul ficlean.
 Mai rău decît ochiul ce s-au zidit? Pentru 15
 aceea de cătră toată fața lăcrămează.
 Oriunde va căuta, să nu întinzi mîna și să 16
 nu te vîri cu el în blid. Gîndește ceale 17
 ale aproapelui tău dentru tine și preste tot
 lucrul gîndește. Mănîncă ceale ce-ți 18
 sînt denainte ca un om și nu clefăi, să nu
 te urăști. Încetează întîiu pentru învăța- 19
 tura și nu te sătura, ca să nu te împiadeci.
 Și de ai șazut în mijlocul celor mai mulți, 20
 mai nainte de ei să nu întinzi mîna ta.
 Cîtu e de destul omului slujit cel puțin, și 21
 pre așternutul lui nu răsufală. Somnul 22
 sănătății iaste pre maț cu măsură; scula-
 tu-s-au dimeneața, și sufletul lui—cu el.
 Truda privegherii și a greaței și căpiarea 23
 —cu omul cel nesățios. Și de te-ai silit în 24
 mîncări, scoală-te, fiind mîncate pe jumă-
 tate, și te vei odihni. Ascultă-mă, fiiule, 25
 și să nu mă defaimi, și la ceale de apoi vei
 afla cuvintele meale. La toate lucrurile 26
 tale te fă sîrguitoriu, și toată boala nu te
 va timpina. Lucirea pîinii vor blagoslo- 27
 vi-vor buzele, și mărturia bunătății ei e
 credincioasă. Spre pîinea rea va cîrti 28
 cetatea, și mărturia răutății ei pre amărûn-
 tul. La vin nu te viteji, pentru că pre 29
 mulți au pierdut vinul. Cuptoriul ispi- 30
 teaște călitura în stîmpărare; așa vinul
 inimile, în vrajba trufașilor. Tocma e cu 31
 viața vinul la om, de-l vei bea pre el cu mă-
 sura lui. Ce viață iaste acelaia ce să îm- 32
 puținează cu vinul? Și el s-au zidit spre
 veselie oamenilor. Bucuria inimii și vese- 33
 lia sufletului iaste vinul, bîndu-se la vreme
 cu măsură. Amărăciune sufletului iaste 34
 vinul bîndu-se mult, în zădărire și în cădere
 împotrivă. Înmulțește beția mînia celui 35
 fără minte spre împiedecare, împuținînd
 vîrtutea și făcînd rane. La ospățul vinu- 36
 lui să nu mustri pre aproapele tău și să nu-l
 defaimi pre el la veselia lui; Cuvînt de 37
 ocară să nu-i zici lui și să nu-l necăjești
 pre el în cearere.

CAP XXXII

1 **I**ovățuitoriu te-au pus? Nu te văzne- 1
 si; fă-te întru ei ca unul dentr-înșii,
 Grijaște de ei și așa șazi; și, toată 2
 treaba ta făcînd, culcă-te, Pen- 3
 tru ca să te veselești de ei și, pen-
 tru bună podoaba harului, vei lua cunună.

4 Grăiaște, cela ce ești mai bătrîn, pentru că
 5 să cade ție, întru adevărată știință, și să nu
 6 zăticnești muzicile. Unde e ascultare să
 7 nu verși graiu, și fără vreamă nu te înțe-
 8 lești. Peceate de anthrax pre podoabă
 9 de aur—potrivirea cîntăreților la ospățul
 10 vinului; În meșterșug de aur peceate
 11 de zmaragdu—viersul cîntăreților la vinul
 12 cel dulce. Grăiaște, tînărule, de-ți iaste
 13 treaba, abia de doao ori de te vei întreba;
 14 Sumuiaște cuvîntul, întru puține—multe;
 15 fă-te ca cum ai ști și împreună tăcînd. În
 16 mijlocul celor mari nu te face tocma; și al-
 17 tul va zice, nu prea lungi vorba. Înaintea
 18 trăsnetului grăbeaște fulgerul, și înaintea
 19 rușinosului merge-va harul. La vreamă
 20 te scoală și nu te codi, aleargă acasă și nu
 21 te trîndăvi; Acolo joacă și-ți fă cugetele
 22 tale, și să nu greșești cu cuvîntul trufaș.
 23 Și spre acestea cuvîntează bine pre Cela
 24 ce te-au făcut și te îmbată den bunătățile
 Lui. Cel ce să teame de Domnul aleage-
 va învățătura, și cei ce mîneacă afla-vor bună-
 vrearea. Cel ce cearcă leagea sătura-să-va
 de dînsa, și cel ce fățareaște scîrbi-să-va
 întru el. Cei ce să tem de Domnul afla-
 vor judecată, și îndireptări ca lumina vor
 aprinde. Omul păcătos să abate de mus-
 trare și după voia lui va afla potrivire.
 Bărbatul cel de sfat nu va trece cugetul; și
 striinul și trufașul nu să va teame de frică,
 și după ce va face cu el. Fără de sfat ne-
 mică să nu faci; și făcînd tu, să nu te că-
 iești. În calea împiedecării nu merge,
 și să nu te împiadice înpietrișuri. Să nu
 crezi în calea cea nepoticnită, și de fiii tăi
 te păzează. În tot lucrul să-ți crezi su-
 fletul tău, pentru că și aceasta iaste paza
 poruncilor. Cel ce creade legii ia aminte
 la porunci, și cel ce nădejduiaște pre
 Domnul nu să va scădea.

CAP XXXIII

1 **F**re cel ce să teame de Domnul nu-l
 2 va întempina rău, ce în dodială, și
 3 iară-l va scoate. Bărbatul înțe-
 4 lept nu va urî leagea, iară cel ce
 5 fățareaște într-însa iaste ca corabia
 6 în furtună. Omul de înțeles încreade-se-va
 7 legii, și leagea— lui credencioasă. Ca în-
 8 trebarea direpților, gătează cuvîntul, și așa
 9 te vei asculta; leagă împreună învățătura și
 răspunde. Roata carului—inema nebunu-
 lui, și ca osia ce să întoarce e gîndul lui.
 Calul la mînzit—ca priatenul hulitoriu,
 dedesuptul a tot celui ce va șădea pre el
 va necheza. Pentru ce zi decît zi priso-
 seaște și toată lumina zillii anului—de la
 soare? Cu mintea Domnului se-au ose-
 bit, și au schimbat vremi și praznece dentru
 eale. Înălțat-au și au sfințit, și dentr-în-

sele au pus spre numărul zilelor. Și oa-
 10 menii toți—den țărîna, și den pămînt s-au
 11 zidit Adam. Cu mulțimea științii Dom-
 12 nului au osebit pre dînșii și au premenit
 13 căile lor. Dentru ei au blagoslovit și au
 14 înălțat, și dentru ei au sfințit și cătră El
 15 s-au apropiat. Dentr-înșii au blestemat și
 16 au smerit și i-au întors pre ei de la starea lor.
 17 Ca lutul olariului în mîna lui, toate căile
 18 Lui după bunăvreaarea Lui. Așa-s oamenii
 19 în mîna Celui ce au făcut pre ei, să dea lor
 20 după judecata Lui. Împotriva răului e
 21 binele, și împotriva morții—viața. Așa e
 22 împotriva bunului-credincios cel păcătos.
 23 Și așa priveazăte la toate lucrurile Celui Nalt:
 24 doao, doao, unul împotriva unuia. Și eu,
 25 mai pre urmă, am privegheat și am moște-
 26 nit de tot ca den ceput. Ca cel ce adună
 27 în vie pe urma culegătorilor, la blagoslo-
 28 venia Domnului am ajuns, și, ca cînd aș
 29 culeage, am împlut jgheabul. Socotiț cum
 30 nu numai mie am trudit, ce la toți ceia ce
 31 cearcă învățătura. Ascultați-mă, boiarii
 32 nărodului, și povățuitorii adunării, băgați
 33 în urechi! Fiiului și muierii, fratelui și
 34 priatenului să nu dai puteare asupra-ț în
 35 viața ta. Și să nu dai altuia banii tăi, ca
 36 nu, căindu-te, te vei ruga pentru ei. Pînă
 37 încă trăiești și suflarea e în tine, să nu
 schimbi pre tine cu tot trupul. Pentru
 că mai bine iaste feciorii să ți să roage ție,
 decît a căuta tu la mînele feciorilor tăi.
 În toate lucrurile tale fă-te săvîrșitoriu; nu
 da hulă întru slava ta. În ziua sfîrșitului
 zilelor vieții tale și la vreamă morții tale,
 împarți moștenire. Săturări și toiag și
 sarcine—la măgari, pîne și certare și lucru
 —la rob. Lucrează cu copilul, și vei afla
 odihnă; slobozi mînele lui, și va cerca slobo-
 zire. Jugul și hamul vor îndupleca cer-
 bicea, și la robul făcătoriu-de-rău—legături
 și cazne. Pune pre el la lucru, ca să nu
 șază fără lucru, pentru că multă răutate
 au învățat zăbava. La lucruri îl așază
 precum i să cade lui, și, măcară că nu va
 asculta, îngreuiază obezile lui. Și să nu
 prisosești la tot trupul afară den cale și
 fără judecată să nu faci nemică. De iaste
 ție rob, fie ca tine, căci cu sînge l-ai cîștigat
 pre el. De iaste ție rob, poartă-l pre el
 ca pre tine, căci ca sufletul tău îț va trebui
 el. De-l vei chinui pre el și, sculîndu-se,
 va fugi, în care cale îl vei căuta pre el?

CAP XXXIV

1 **D**eșarte nădejdi și mincinoase—la
2 bărbatul neînțelegătoriu, și visele
3 zboară pre cel fără minte. Ca
4 cel ce să apucă de umbre și go-
5 neaște vîntul, așa e cela ce să în-
6 creade de la vise; Aceasta asupra acestu-
7 ia vederea viselor, den preajma feații—în-
8 chipuirea feații. De la cel necurat cine
9 să va curăți? Și de la mincinos cine să va
10 adevăra? Vrăjile și descîntăturile și vise-
11 le deșarte sînt, și ca cei grecioase năluceaș-
12 te-i-se inema. De nu să va trimite de la
13 Cel Nalt spre socotință, să nu dai inema ta
14 asupra lor, Pentru că pre mulți au înșă-
15 lat visele și au căzut nădejduindu-se pre eale.
16 Fără de minciună să va săvîrși leagea, și
17 înțelepciunea e la gura cea credincioasă
18 săvîrșire. Omul învățat au cunoscut mul-
19 te, și cel mult-știut povesti-va înțeleagerea;
20 Cela ce nu s-au ispitit puține știe, iară cel
21 rătăcit va înmulți isteția. Multe am vă-
22 zut întru rătăcirea mea, și mai multe decît
23 cuvintele mele e înțeleagerea mea. De
24 multe ori pînă la moarte am avut primejdie
25 și m-am mîntuit pentru acestea. Duhul
26 celor ce să tem de Domnul va trăi, pentru
27 că nădeajdea lor iaste pre Cel ce mîntuiaște
28 pre ei. Cela ce să teame de Domnul nu
29 să va sfii și nu să va teame, căci El e nădeaj-
30 dea lui. Fericitu e sufletul celui ce să
31 teame de Domnul. În cine razemă? Și
32 cine e întărirea lui? Ochii Domnului—
33 preste cei ce iubescu pre El, scuteala puter-
34 niciei și întărirea vîrțuții, Acoperimînt
35 de zăduh și cort de cătră amiazăzi, pază
36 de cătră împiedecare și ajutoriu despre
37 cădere, Înălțînd sufletul și luminînd
38 ochii, vindecare dînd, viață și blagoslovenie.
39 Cel ce jîrtvuaște den strîmbătate prinos
40 hulit iaste, și nu spre bunăvreaire—hulituri-
41 le celor fără de leage. Nu binevoiaște Cel
42 Preanalt în prinoasele celor necuraț, nici
43 în mulțimea jîrtvelor curățește păcatele.
44 Jîrtvuind pre feciori înaintea tatălui lui ias-
45 te cel ce aduce jîrtvă den banii săracilor.
46 Pîinea celor lipsiț—viața săracilor, cel ce o
47 lipsește pre ea om al sîngirilor iaste. Ca
48 cînd ar omorî pre aproapele lui—cel ce ia
49 viața cea dempreună, și ca cînd ar vărsa
50 sînge—cel ce opreaște simbria năimitului.
51 Unul clădînd și unul surpînd, ce-au folosit
52 mai mult decît trudă? Unul rugîndu-se și
53 unul blestemînd, al cui glas va auzi Stăpîni-
54 toriul? Cel ce să afundă de la mort și ia-
55 răș să atinge de el, ce-au folosit cu scăldarea
56 lui? Așa—omul postînd în păcatele lui, și ia-
57 răș mergînd și acestea făcînd: Ruga lui ci-
58 ne va asculta? Și ce-au folosit smerindu-se el?

CAP XXXV

1 **S**ela ce păzește leagea înmulțește
2 prinoasele, jîrtvuind mîntuirii cel ce
3 ia aminte la porunci. Răsplătînd
4 har, aducînd făină de grîu; și cela ce
5 face milostenie, jîrtvuind laudei.
6 Bunăvreairea Domnului iaste a te depărta
7 de răutate, și curăția—a te depărta de la
8 strîmbătate. Să nu te ivești în fața Dom-
9 nului deșart, pentru că toate acestea-s
10 pentru poruncă. Aducerea dreptului
11 unge jîrtăvnicul, și bun-mirosul ei—înaintea
12 Celui Nalt. Jîrtva bărbatului drept prii-
13 mită e și pomenirea ei nu să va uita. Cu
14 ochiu bun slăveaște pre Domnul și să nu
15 micșorezi începătura mîinilor tale. În
16 toată darea îmblînzește-ți fața ta și cu
17 veselie sfințește zeciuiala. Dă Celui Nalt
18 după darea Lui și cu ochiu bun aflarea mî-
19 nii, Căci Domnul răsplătînd iaste și cu
20 șapte părți va răsplăti ție. Nu cu daruri
21 osteni, că nu va priimi, și nu te răzima pre
22 jîrtva cea nedireaptă, Că Domnul judecă-
23 toriu iaste și nu iaste la El slava obrazului.
24 Nu va lua obrazu spre sărac, și ruga celui
25 neîndireptat va asculta; Nu va trece cu
26 vederea rugăciunea sirimanului și vădua,
27 de va vărsa voroavă. Au nu lacrimile
28 văduvei pre obraz cură și strigarea asupra
29 preste cel ce le-au pogorît pre eale? Odih-
30 nînd în bunăvreaire priimi-se-va, și ruga lui
31 pînă la nori va ajunge. Ruga smeritului
32 norii au pătruns și, pînă va apropia, nu se
33 va mîngîia. Și nu se va depărta, pînă va
34 socoti Cel Nalt și va judeca cu dreptate și
35 va face judecată. Și Domnul nu va zăbo-
36 vi, nici va îndelunga mînie preste dînșii,
37 pînă unde va zdrobi mijlocul celor nemilos-
38 tivi Și limbilor va răsplăti izbîndire, pî-
39 nă va rădica mulțimea batjocuritorilor și
40 schiptrurile celor nedirepți va zdrobi,
41 Pînă va răsplăti omului după lucrurile lui
42 și lucrurilor oamenilor după gîndurile lor,
43 Pînă va judeca judecata norodului Lui și
44 va veseli pre ei cu mila Lui. Înfrumusa-
45 țată e mila în vreamea necazului Lui, ca
46 norii ploiei în vreamea neploorii.

CAP XXXVI

1 **Y**iluiaste-ne pre noi, Stăpînitoriule,
2 Dumnezăul tuturor, și caută și pu-
3 ne frica Ta preste toate limbile.
4 Rădică mîna Ta preste limbi stre-
5 ine, și vază puternicia Ta. În ce
6 chip înaintea lor Te-ai sfințit întru noi, așa
7 înaintea noastră să Te mărești întru ei. Și
8 să cunoască pre Tine, în ce chip și noi am co-
9 noscut, căci nu iaste Dumnezău afară den Ti-
10 ne, Doamne. Înnoiaște seamnele și prime-
11 neaște minunile, mărește mîna și brațul cel
12 drept. Rădică mînia și toarnă urgia, rădică

7 pe nepriatin și zdrobeaște pe vrăjmaș. Gră-
 8 beaște vreme și pomeneaște jurământul, și
 să să povestească măririle Tale. Cu urgie
 focului să să mistuiască cel ce să mîntuiaște,
 și cei ce fac nedireptate norodului Tău să
 9 afle pierzare. Zdrobeaște capetele boiarilor
 celor vrăjmași carei zic: „Nu iaste afară
 10 den noi“. Adună pre toate neamurile lui
 Iacov, inima luminată și cea bună pre mîn-
 11 cările ei să va nevoi. Miluiaște norod,
 Doamne, chemat fiind pre numele Tău, și
 pre Israil, pre carele cu naștere dentiu l-ai
 12 asămănat. Nu Te îndura de cetatea sfin-
 țeniei Tale, de Ierusalim, cetatea odihnirei
 13 Tale. Plineaște Sionul să rădice cuvintele
 Tale și den mărirea Ta pre norodul Tău.
 14 Dă mărturie celor den ceput cîstigărilor
 Tale și rădică prorociile ceale ce sînt pentru
 15 numele Tău. Dă plată celor ce îngădu-
 iesc pre Tine, și prorocii Tăi să să încrează.
 16 Ascultă, Doamne, rugăciunea rugătorilor
 Tăi, după blagoslovenia lui Aaron, pentru
 17 norodul Tău, Și vor conoaște toți cei
 dupre pămînt că Tu, Domnul, ești Dum-
 18 nezăul veacilor. Toată mîncarea va mîncea
 pîntecele, și iaste mîncare de mîncare mai
 19 bună. Gîtlejul va mîncea mîncările vînatu-
 lui, așa inima înțelegătoare cuvintele mince-
 20 noase. Inima îndărătnică va da mîhnire,
 și omul mult-știutoriu va răsplăti lui.
 21 Pre tot bărbatul va priimi muiarea, și iaste
 fată decît fată mai bună. Frumuseața
 22 muierii îmblînzeaște fața și decît toată pofta
 omului covîrșeaște; De iaste pre limba
 23 ei milă și blîndeaște, deci nu iaste bărbatul
 ei ca fiii oamenilor. Cea ce cîstigă mu-
 24 iare înceape la agonisită, ajutoriu după
 sine și stîlp odihnii. Unde nu iaste gard,
 25 jăfui-se-va moșia; și unde nu iaste muiare,
 suspina-va cel rătăcit. Că cine să va în-
 26 creade la cel sprinten tîlhariu, greșindu-se
 27 den cetate în cetate? Așa la omul ce nu
 are cuib și găzduiaște oriunde va însăra.

CAP XXXVII

1 **I**ot priatenul va grăi: „Împrietenii-
 2 tu-m-am cu el și eu“, ce iaste priate-
 n cu numele numai priate. Au
 nu întristăciune rămîne pînă la
 moarte întorcîndu-se tovarușul
 3 și priatenul spre vrajbă? O, rea gîndire, de
 unde te tăvăliș să acoperi uscatul cu ficleşug?
 4 Tovarușul în veselile priatenului să bucură,
 și în vremea necazului va fi den preajmă;
 5 Tovarușul la priate osteneaște împreună
 pentru pîntece, înaintea războiului lua-va
 6 pavază. Să nu uiți priatenul întru sufle-
 tul tău și să nu-l uiți pre el cu averile
 7 tale. Totsfeatnecul aleage sfat, ce iaste
 8 cel ce sfătuiască la sineș. De cătră

sfeatnec păzează sufletul tău și conoaște
 mai nainte carea e treaba lui—pentru că și
 el luiș va sfătui, Ca nu cîndai va pune 9
 asupra ta sorțu și va zice ție: „Bună e calea
 ta“, și va sta den preajmă să vază ce să va 10
 întîmpla ție. Nu te sfătui cu cela ce te
 fură cu vederea și de cătră ceia ce rîvnesc 11
 spre tine ascunde sfatul, Cu muiarea pen-
 12 tru împotrivă-rîvnirea ei și cu cel fricos
 pentru războiu, Cu neguțătoriu pentru 13
 schimb și cu cel ce cumpără pentru vînzare,
 Cu cel pizmaș pentru mulțămîntă și cu cel 14
 nemilostiv pentru bun nărav, Cu leaneșul
 pentru tot lucrul și cu cel năimit de casă 15
 pentru săvîrșire, cu robul cel zăbavnic pen-
 16 tru multă lucrare. Nu te tînde spre aceș-
 tea pentru tot sfatul, ce numai cu bărbatul
 cel bun-credincios să fii adease, pre care vei
 conoaște că păzează poruncele, Care 17
 iaste cu sufletul lui ca sufletul tău și, de vei
 greși, îl va durea împreună cu tine. Și 18
 sfatul inimii îl întăreaște, pentru că nu iaste
 ție mai credincios decît ea, Pentru că 19
 sufletul bărbatului a vesti uneori obiciu-
 20 iaște decît șapte strejari la înălțimea soco-
 tealei șazănd. Și, preste toate aceastea,
 roagă-te Celui Nalt, ca să îndirepteaze cu
 21 adevăr calea ta. Începătura a tot lucru-
 lui—cuvîntul, și mai nainte decît tot faptul
 —sfatul. Urma primenirii inimii patru 22
 părți răsare: binele și răul, viața și moartea,
 și limba iaste care stăpîneaște pre aceastea
 nepreastan. Iaste bărbat isteș și de mul-
 23 te învățătoriu, și sufletului lui iaste fără
 folos. Iaste cine să face înțelept la cu-
 24 vinte urît; acesta de toată hrana să va lipsi,
 Pentru că nu s-au dat lui de la Domnul dar,
 25 căci de toată înțelepciunea s-au lipsit.
 Iaste înțelept care iaste sufletului său, și
 26 roadele înțelegerii lui—la gură crezute.
 Bărbatul înțelept pre norodul lui va învăța
 și rodurile înțelegerii lui—credincioase.
 27 Bărbatul înțelept umplea-se-va de bunăcu-
 vîntare și-l vor ferici pre el toți ceia ce-l văd.
 28 Viața bărbatului—în numărul zilelor, și
 zilele lui Israil—nenumărate. Cel înțe-
 29 lept în norodul lui va moșteni credință și
 numele lui va trăi în veac. Fătule, în
 30 viața ta ispitează sufletul tău și vezi ce e
 rău la el și nu da lui. Pentru că nu toate
 31 la toți folosescu, și nu tot sufletul întru
 tot binevoiaște. Nu fii fără sațiu în
 32 toată desfătăciunea și să nu te desfătezi
 spre mîncări, Pentru că în multe mîn-
 33 cări va fi dureare și nesațiu să va apropia
 pînă va veni greață; Pren nesațiu mulți
 34 s-au sfîrșit, iară cel ce să păzează va adaoge
 viața.

CAP XXXVIII

Insteaște doftorul spre trebi cu
 1 cinstele lui, pentru că și pre el l-au
 2 zidit Domnul; Pentru că de la
 Cel Nalt iaste leac, și de la împă-
 3 rat va lua dare. Știința dofto-
 rului înălța-va capul lui, și înaintea celor
 4 mari va fi minunat. Domnul au zidit den
 pământ leacurile, și omul înțelept nu să va
 5 scîrbi de eale. Au nu den lemnu s-au în-
 dulcit apa ca să să cunoască putearea lui?
 6 Și El au dat la oameni știință, să să slă-
 7 vească întru minunele Lui; Cu acestea
 8 au odihnit și au rădicat durearea lui. Fă-
 cătoriu de mir cu acestea va face amestecă-
 9 tură; și nu va săvîrși lucrurile Lui, și pacea
 de la El iaste preste fața pământului. Fă-
 10 tute, în boala ta nu fii nebăgătoriu de seamă,
 ce te roagă Domnului, și El va vindeca pre
 tine. Depărtează păcatul și îndireptează
 11 mîinele și de cătră tot păcatul curățește
 inima. Dă bun-miros și pomenire de fă-
 12 ină de grîu și unge aducerea, ca cum n-ai fi.
 Și doftorului dă-i loc, pentru că și pre el
 13 l-au zidit Domnul; și să nu să depărteaze
 de la tine. Pentru că și lui treaba-i iaste, ias-
 14 te vreame cînd și în mîinile lor iaste sporiu.
 Pentru că și ei Domnului să vor ruga, ca să
 15 le sporească lor odihnă și leac pentru traiu.
 Cela ce greșaste înaintea Celui ce au făcut
 16 pre el cădea-va în mîinile doftorului. Fătule,
 spre cel mort slobozi lacrăme și, ca cînd ai
 17 pătîmi greale, înceape de plîngere. Și du-
 pă judecata lui astrucă trupul lui și nu trea-
 18 ce cu vederea îngroparea lui. Amărăște
 plîngerea și înfierbîntă tînguiala și fă jalea
 19 după vrednicia ei, O zi și doao pentru
 cleвете, și te mîngîie pentru voia cea rea.
 20 Pentru că dentru întristăciune iaste moartea,
 și întristăciunea inimii va îndupleca vîrtutea.
 21 La aducere treace și întristăciunea, și viața
 săracului—după inimă. Să nu dai la în-
 22 tristăciune inima ta, depărtează pre ea adu-
 cîndu-ți aminte de ceale de apoi; Nu uita,
 23 pentru că nu iaste întoarcere, și acestuia nu
 vei folosi și ție vei face rău. Adu-ți aminte
 24 de judecata lui, căci așa iaste ca și a ta: mie
 ieri și ție astăzi. În odihna mortului odih-
 25 neaște pomenirea lui și te mîngîie întru el
 în ieșirea duhului lui. Înțelepciunea cărtu-
 26 rariului—în bună-vreamea zăbavii, și cela ce
 să scade de la lucrul lui să va înțelepți.
 27 Ce să va înțelepți cela ce ține plugul și să fă-
 28 leaște în strămurarea boldului, Boii mîind
 și învîrtindu-se în lucrurile lor, și poveastea
 29 lui—în fiii juncilor? Inima lui va da să
 întoarcă brazda, și priveghearea lui—spre

săturările juncilor. Așa e fieștece meș- 30
 ter de lemnu și mai-mare-preste-meșteri,
 carele noaptea ca și ziua o petreace; Cei 31
 ce sapă săpături de peceti, și îngăduința
 lui—a schimba împistrituri; Inima lui va 32
 da ca să aseamene zugrăvala, și priveghea-
 rea lui—a săvîrși lucru. Așa—căldărariul 33
 șazănd aproape de năcovală și învățindu-
 se cu zăbavnicul fier; Aburul focului va 34
 închega carnea lui, și întru înfierbinteala că-
 minului să va certa; Glasul ciocanului va 35
 înnoi ureachea lui, și în preajma asămănă-
 rii vasului—ochii lui; Inima lui va da spre 36
 săvîrșirea lucrurilor, și priveghearea lui—a
 împodobi preste săvîrșire. Așa—olariul 37
 șazănd în lucrul lui și întorcînd cu picioarele
 lui roata, Carele cu grijă să află pururea 38
 asupra lucrului lui, și în numărări—toată
 lucrarea lui; Cu brațul lui va închipui 39
 lutul și înaintea picioarelor va îndupleca
 vîrtutea lui; Inema-i va da ca să săvîrșască 40
 unsoarea, și preveghearea lui—a curăți că-
 minul. Toți aceștea la mîinile lor s-au 41
 încrezut, și fieștecarele în lucrul lui să
 42 înțelepțește. Fără de ei nu să va lăcui
 cetatea, și nu vor nememici, nici vor umbla.
 Și în adunare nu vor treace mai sus, și 43
 făgăduința judecății nu o vor socoti, nici
 vor arăta dreptatea și judecata. Și în 44
 45 pilde nu să vor afla. Ce ziditura veacului
 vor păzi, și ruga lor—în lucrarea meșterșu-
 46 gului. Afară den cela ce au dat sufletul
 lui și au cugetat în leagea Celui Nalt.

CAP XXXIX

Ințelepciunea tuturor celor toate 1
 ceale den ceput va cerceta cel în-
 2 țelept și în prorocii să va zăbăvi,
 Poveștile bărbaților celor numiț
 3 va păzi și întru întoarcerile pilde-
 lor împreună va întra, Ascunsele pare-
 4 miilor va cerceta și în ghiciturile pildelor
 să va învîrți. În mijlocul celor mari va
 5 posluși și înaintea povățuitoriului să va
 arăta; În pământul limbilor celor strine
 va treace, pentru că bunele și realele întru
 6 oameni au ispitit. Inema lui va adaoge a
 mîineca cătră Domnul, Cela ce l-au făcut
 pre el, și înaintea Celui Nalt să va ruga; și
 va deschide gura lui cu rugă și pentru pă-
 7 catele lui să va ruga. De va vrea Domnul
 cel Mare, cu duhul înțelegerii sătura-se-va;
 Acesta va ploua graiurile înțelepciunii și cu
 8 rugă să va mărturisi Domnului; Acesta
 9 îndireptează sfatul lui și știința și întru
 ascunsele lui să va cugeta; Acesta arată
 10 învățătura dascălii lui și în leagea făgădu-
 inții Domnului să va lăuda. Lăuda-vor
 11 înțeleagerea lui mulți, pînă în veac nu să va

12 stinge; Și nu să va depărta pomenirea
 lui, și numele lui va trăi în neamurile ne-
 13 murilor; Înțelepciunea lui povesti-vor
 14 limbile, și lauda lui va vesti adunarea; De
 va rămînea, nume va lăsa mai mult decît o
 15 mie, și, de să va odihni, face-se-va lui. În-
 că cugetînd mă voi povesti și ca jumătatea
 16 lunii m-am umplut. Ascultați-mă, fiii
 cei curați, și odrăslit ca trandafirul ce
 17 crește spre curgerea țarenii Și ca tămîia
 bine-miroșiți miros și înfloriți floare ca
 18 crinul. Dați miros și laudați cîntare, bi-
 necuvîntați pre Domnul preste toate lucruri-
 19 rile, Dați numelui Lui mărire și vă mărturisii
 în lauda Lui în cîntări de buze și
 cu lăute, și așa veți grăi cu mărturisire:
 20 „Lucrurile Domnului toate că bune sînt
 foarte, și toată porunca în vremea lui va fi;
 21 Și nu iaste a zice: ‘Ce e aceasta? Spre ce e
 aceasta?’, pentru că toate în vremea lui să
 22 vor ceare. În cuvîntul Lui stătu apa ca
 stogul și în graiul gurii Lui vasele apelor.
 23 Întru porunca Lui—toată bunăvreaea, și
 nu iaste carele va împușina mîntuirea Lui.
 24 Lucrurile a tot trupul înaintea Lui sînt, și
 nu iaste a să ascunde de cătră ochii Lui;
 25 Den veac în veac au privit, și nemic iaste
 minunat înaintea Lui. Nu iaste a zice:
 26 ‘Ce iaste aceasta? Spre ce iaste aceasta?’,
 pentru că toate spre trebile lor s-au zidit.
 27 Blagoslovenia Lui ca un rîu au acoperit și
 28 ca un potop uscatul au îmbătat; Așa
 urgia Lui limbile vor moșteni, în ce chip
 29 au premenit apele spre sărătură. Căile
 Lui la cei cuvioș direapte sînt, așa la cei
 30 fără de lege—împiedecări. Ceale bune
 la cei buni s-au zidit den ceput, așa păcă-
 31 toșilor ceale reale. Începătura a toată
 32 treaba la viața omului: Apă, foc și fier
 și sare și făină de grîu și miare și lapte,
 sînge de struguri și untdelemn și haină;
 33 Aceastea toate la cei buni-credincioși—
 spre bunătați, așa păcătoșilor să vor
 34 înturna spre reale. Sînt duhuri care spre
 izbîndă s-au zidit și în mînia lor au întărit
 35 bătaile lor; Și în vremea săvîrșirii vîr-
 tute vor tuma și mînia Celui ce au făcut
 36 pre ei vor înceta. Foc și smidă și foamete
 și moarte, toate aceastea spre izbîndire s-au
 37 zidit; Dinți de hiară și scorpii și șărpi
 și sabie izbîndind spre pierzare pre cei
 38 necurați. În porunca Lui se vor veseli și
 pre pămînt la trebi se vor găti și în vremile
 39 lor nu vor trece cuvînt. Pentru aceaea
 den ceput m-am întărit și am cugetat și cu
 40 scrisoare am lăsat: ‘Lucrurile Domnului
 toate-s bune și toată treaba în vremea ei va
 41 da’. Și nu iaste a zice: ‘Aceasta decît aceas-

ta—mai rea’, pentru că toate în vremea să
 vor binevoi“. Și acum cu toată inima și 42
 gura laudați și blagosloviți numele Domnului.

CAP XL

Neprijej mare s-au zidit la tot omul 1
 și jug greu pre fiii lui Adam, 2
 Den ziua ieșirei den pîntecele mu- 2
 mei lor pînă la ziua întoarcerii la 3
 muma tuturor: Gîndurile lor și 3
 frica inimii, gîndul așteptării, ziua săvîrșirii. 4
 De la ceta ce șade pre scaun cu slavă și pînă 4
 la cel smerit cu pămînt și cenușă, De la 5
 cel ce poartă iachintu și cunună și pînă la 5
 cel ce să îmbracă cu in crud— Mînia și rîv- 6
 nirea și turburarea și tremurarea și frica 6
 morții și pizma și pricea; și în vremea 7
 odihnii, pre patu-ș, somnul nopții preme- 7
 neaște gîndul lui. Puțin ca o nemică la 7
 odihnă, și de la acela în somnuri ca în zilele 8
 strejuirii, Gilcevit în vederea inimii lui 8
 ca cînd ar fi scăpat de cătră fața războiului, 9
 În vremea mîntuirii lui s-au sculat și minu- 9
 nîndu-se la nici o frică. Cu tot trupul, de 10
 la om pînă la dobitoc, și preste păcătoși 10
 cu șapte părți Cătră aceastea: moarte 11
 și sînge și price și sabie, primejdii, foamete 11
 și zdrobire și bătaie. Preste cei fără de 12
 lege s-au zidit aceastea toate, și pentru ei 12
 s-au făcut potopul. Toate cîte-s de la pă- 13
 mînt la pămînt să întorc, și de la ape la mare 13
 să întoarnă. Tot darul și strîmbătatea 14
 stinge-se-va, și credința în veaci va sta. 14
 Bani nedirepților ca rîul să vor usca și ca 15
 trăsnet mare în ploaie va răsuna; Deșchi- 16
 zînd el mîinile veseli-se-va, așa ceia ce ies 16
 den poruncă spre concenire să vor piarde. 17
 Sementiile celor necredincioși nu vor înmul- 17
 ți stîlpările, și rădăcinile ceale necurate— 17
 pre piatră încolțurată; Spre toată apa și 18
 țărmurile rîului mai înainte de toată buru- 18
 iana lesne se va zmulge. Harul—ca gră- 19
 dina întru blagoslovenii, și milostenia în 19
 veac rămîne. Viața celui destul-lucrătore 20
 riu să va îndulci, și mai mult decît amîn- 20
 doao—ceta ce află comoară. Feciorii și 21
 zidirea cetății întăresc numele, iară mai mult 21
 decît aceastea amîndoao să socoteaște mu- 22
 iarea cea fără prihană. Vinul și zicăturile 22
 veselescu inima, și mai mult decît amîndoao 22
 —îndrăgirea înțelepciunii. Fluierul și can- 23
 onul îndulcesc viersurile, și mai mult decît 23
 amîndoao—limba cea dulce. Dar și fru- 24
 museațe va pofti ochiul tău, și decît amîn- 24
 doao—verdeța seminții. Priatinul și to- 25
 varășul la vreme împreunîndu-se, și mai 25
 mult decît amîndoao—muiarea cu bărbatul. 26
 Frații și ajutoriul la vremea întristăciunii, 26
 și mai mult decît amîndoao milostenia 26
 va mîntui. Aurul și argintul vor întă- 27

ri piciorul, și mai mult decât amîndoa sfatul iaste plăcut. Banii și virtutea înălțavor inima, și mai mult decât amîndoa—frica Domnului; Nu iaste la frica Domnului împuținare, și nu iaste a cerca întru el ajutoriu; Frica Domnului—ca grădina blagosloveniei, și mai mult decât toată slava au acoperit pre el. Fătule, viață de cearere să nu trăiești, mai bine să mori. Bărbatul ce caută la masă streină, nu iaste viața lui în socoteala vieții, Pîngări-va sufletul lui în mîncări streine; și bărbatul știutoriu și învățat păzi-se-va. În gura celui fără rușine îndulci-se-va cearerea, și în pîntecele lui foc va arde.

CAP XLI

1 **S**, moarte, cît e de amară pomenirea ta la om ce e în pace întru ale
2 lui, La omul cel ce iaste fără grijă și să sporeaște în toate, și încă la cel ce poate a priimi hrană.
3 O, moarte, bună-ț iaste judecata la omul
4 cel căzut și împuținat cu virtutea, La cel cu adînci bătrîneațe și să învăluiaste pentru toate și neascultătoriu și au pierdut
5 răbdarea. Nu te sfii de judecata morții, adu-ț aminte de ceale dentiiu ale tale și de
6 ceale de apoiu. Aceasta e judecata de la
7 Domnul la tot trupul, Și ce te tăgăduiești în bunăvrearea Celui Nalt? Au zeace,
8 au o sută, au o mie de ani, nu iaste în iadu muștrare de viață. Fii urți să fac fiii
9 păcătoșilor și carii petrec cu nemermiciile necredincioșilor; Moștenirea feciorilor
10 celor păcătoș va peri și cu sămînța lor să va îndesi ocară. Pre tatăl necurat vor
11 huli feciorii, căci pentru el să vor ocări. Vai voao, bărbați necredincioși, carii aț
12 părăsit leagea lui Dumnezeu celui Preanalt: Și de vă veț naște, întru osîndă vă veț naște,
13 și de veți muri, la osîndă vă veți împărți. Toate cîte sînt den pămînt, la pămînt să
14 vor întoarce; așa cei necredincioși den osîndă spre peire. Jalea oamenilor în trupurile
15 lor, și numele păcătoșilor nu bun să va stinge. Grijaște pentru nume, că acesta-ț rămîne
16 decât o mie de comori mari de aur; A vieții cei bune iaste numărul zilelor, și numele
17 cel bun în veaci rămîne. Învățătura cu pace o păziț, fiilor! Iară înțelepciunea ascunsă
18 și comoara neivită, ce folos e într-amîndoa? Mai bine e omul ascunzînd ne-
19 bunia lui, decât omul ascunzînd înțelepciunea lui. Deci dară înfrunțați-vă de
20 graiul mieu. Pentru că nu iaste toată rușinea a o păzi bine, și nu toate la toți
21 cu credință sînt plăcute. Rușinați-vă de tată și de mumă pentru curvie și de
22 la povățuitoriu și putearnic pentru minciună, De cătră judecători și

boiari pentru greșală, de cătră adunare și
nărod pentru fărădeleage. De soție și de
prietin pentru strîmbătate și de la locul
unde lăcuiești pentru furțișag, Și de că-
tră adevărul lui Dumnezeu și făgăduința
și de înfigerea cotului spre pîini, De po-
nosul luării și al dării și de cătră cei ce să
închină pentru tăceare, De cătră vedea-
rea fâmeii curve și de cătră întoarcerea
feaii de cătră rudenie, De cătră luarea
părții și a dării și de luarea-aminte la mu-
iarea cu bărbat, De băgarea de seamă
slujnicii lui și să nu stai preste așternutul
ei, De prietin pentru ponosul cuvintelor
și după ce vei da nu îputa;

CAP XLII

1 **B**e poftorirea și auzul cuvîntului și
de descoperirea cuvintelor celor
ascunse; Și vei fi rușinos adevă-
rat și aflînd har înaintea a tot omul.
Să nu te rușinezi de acestea și să
nu iai obrazu ca să greșești: Pentru lea-
gea Celui Nalt și făgăduința și pentru jude-
cată a îndirepta pre cel necredincios,
Pentru cuvîntul soției și călătorilor și pen-
tru darea moștenirii priatenilor, Pentru
aleagerea cumpenilor și cîntarilor, pentru
cîștigul de multe și de puține, Pentru
nedobînda vînzării și a neguțătorilor și
pentru multa certarea a fiilor și sîngera
coasta robului rău; La muiarea rea bună
e peceatea, și unde-s mîni multe, încuie;
Orice vei da, cu număr și cu cumpănă, și
darea și luarea—la tot cu scrisoare; Pen-
tru învățătura celui fără minte și nebun
și celui adîncu bătrîn ce să judecă cătră cei
tineri; Și vei fi certat adevărat și ispitit
înaintea tuturor celor vii. Fata la părinte
ascunsă privegheare iaste, și grija ei depăr-
tează somnul lui: În tinereațele ei, ca
nu cîndai să treacă de vîrstă, și împreună-
lăcuind, nu cumva să să urască; În fecio-
rie, să nu se cumva pîngărească și întru
ceale părintești ale ei să să facă grecoasă;
Cu bărbatul fiind, să nu cumva zmintească,
și împreună-lăcuind, să nu se cumva stîr-
pească. Pre fata fără rușine întăreaște
paza, ca nu cîndai să faci bucurie vrăjmași-
lor, Voroavă în cetate și defăimare noro-
dului, și te va rușina în mulțimea multora.
La tot omul nu căuta în frumuseațe
și în mijlocul muierilor nu te amesteca
la sădeare, Pentru că den haine va ieși
molia și de la muiare răutatea. Mai bu-
nă e răutatea bărbatului decât muiarea
ce face bine și muiarea carea rușinează
spre îputăciune. Aduce-m-voiu amin-
te dară de lucrurile Domnului, și ceale ce
am văzut voiu povesti; în cuvintele Domnu-
lui—lucrările Lui. Soarele luminînd pres-

te tot au căutat, și de slava Lui plinu e
 23 lucrul Lui. Au n-au dat Domnul sfinților
 a povesti toate minunile Lui, ceale ce au
 24 întărit Domnul Atotțitorul, să să întâ-
 rească întru slava Lui tot? Fără-fundul
 și inima au cercetat și întru vicșugurile
 25 lor s-au cugetat; Pentru că au cunoscut
 Domnul toată știința și au căutat la sem-
 26 nul veacului, — Vestind ceale trecute și
 ceale ce vor să fie și descoperind urmele
 27 celor ascunse; Nu L-au trecut pre El toată
 cugetarea, nu s-au ascuns de la El nici un
 28 cuvânt. Mărimile înțelepciunii Lui le-au
 împodobit, și Care iaste mai nainte de veac
 29 și în veac; Nici s-au adaos, nici s-au îm-
 pușinat, și nu I-au trebuit nici un sfeatnic.
 30 Precum toate lucrurile Lui sînt poftite și
 31 pînă la o scînteie iaste a vedea! Toate
 aceastea trăiesc și rămîn în veaci în toate
 32 trebile, și toate ascultă. Toate îndoite,
 unul împotriva unuia, și n-au făcut nimica
 33 să lipsască; Una dentru una au întărit
 ceale bune. Și cine să va umplea văzînd
 slava Lui?

CAP XLIII

Inălțarea înălțimei—întărirea cură-
 1 țeniii, vederea ceriului în vedea-
 2 rea slăvii. Soarele în previre ves-
 tind, în ieșire, vas minunat—lucrul
 3 Celui Nalt; În amiazăzi a lui
 usucă locul, și împotriva pripecului cine va
 4 îngădui? Căminul suflînd în lucrurile ar-
 surii, cu trei părți mai mult iaste soarele
 5 arzînd munții; Aburi de foc suflînd și
 6 strălucind zare, întunecă ochii. Mare e
 Domnul, Cel ce l-au făcut pre el, și în cu-
 7 vintele Lui au sîrguit meargerea. Și luna
 în toate la vreamea ei, arătarea anului și
 8 semnul veacului; Den lună e semnul
 sărbătorii, luminătoriu scăzîndu-se spre
 9 săvîrșire. Luna după numele ei iaste,
 10 crescîndu-se minunat întru primenire, Vas
 taberilor întru nălțime, întru întărirea ce-
 11 riului strălucind. Frumuseața ceriului—
 slava stealelor, podoabă luminînd întru cea-
 12 le nalte—Domnul; În cuvinte sfinte
 pune-vor judecată și nu se vor dezlega în
 13 pázile lor. Vezi curcubeul și binecuvin-
 tează pre Cel ce au făcut pre el, foarte fru-
 14 mos în zarea lui; Împrejurat-au ceriul
 cu încungiurare de slavă, mînilor Celui Prea-
 15 nalt au întins pre el. Cu porunca Lui au
 grăbit zăpada și sîrguiaște fulgere judecătii
 16 Lui; Pentru aceea deschisu-s-au comorî-
 17 le și au zburat norii ca pasările; În mărirea
 Lui au întărit norii și s-au zdrobit pietrile
 18 grindinii, Și în vederile Lui să vor clăti
 19 munții; Cu voie va sufla austrul; glasul
 20 trăsnetului Lui au durut pămîntul, Și vi-
 21 forul crivățului și volbura vîntului Ca pa-

sările ce zboară presară zăpada, și ca cum
 22 poposeaște lăcusta e pogoîrea ei; De fru-
 museața albiciunii ei să va mira ochiul, și
 23 de ploaia ei să va spămînta inima. Și bru-
 ma ca sarea o varsă pre pămînt, și, înghe-
 24 țînd, să face lor margine țăpușilor. Reace
 vînt va sufla crivățul și va îngheța gheața
 25 den apă; Preste toată adunarea apei va
 mînea, și ca cu o platoșă să va îmbrăca apa.
 26 Va mîncă munții și va arde pustiiul și va
 27 stinge verdeața ca focul. Vindecare tuturor
 28 degrabă iaste negura; roua întimpinînd va
 îmblînzi de zăduf. Cu gîndul Lui au înce-
 29 tat fără-fundul și au răsădit într-însul os-
 troave. Ceia ce umblă pre mare povestesc
 30 primejdia ei, și cu auzurile urechilor noastre
 ne mirăm; Și acolo sînt lucrurile ceale
 31 preaslăvite și minunatele, împistritura a tot
 dobitocul, zidirea chitoșilor. Pren eale
 32 e sporiul săvîrșitul lui, și cu cuvîntul Lui
 împreună să află toate. Multe vom grăi
 33 și nu vom ajunge, și săvîrșirea cuvintelor:
 preste tot iaste El. Slăvind, unde ne vom
 34 întări? Pentru că El e Cel Mare decît toate
 lucrurile Lui. Groznic—Domnul și foarte
 35 mare și minunată e puternicia Lui. Mă-
 rind pre Domnul, înălțați-L în cît veți
 36 putea, pentru că va prisosi și încă; Și,
 37 înălțînd pre El, înmulțiți în vîrtute, nu oste-
 niți, pentru că nu veți ajunge. Cine au
 38 văzut pre El și va povesti? Și cine-L mă-
 reaște pre El precum iaste? Multe ascun-
 39 se sînt mai mari decît aceastea, pentru că
 puține am văzut den lucrurile Lui; Căci
 că toate au făcut Domnul și celor buni-cre-
 dincioși au dat înțelepciunea.

CAP XLIV

Părinților, laudă

Să laudăm dară pre bărbații cei
 1 slăviți și pre părinții noștri cu
 nașterea. Multă mărire au zidit
 2 Domnul, mărirea Lui—den veaci.
 Domnind întru împărățiile lor, și [3]
 4 —bărbați numeiți cu putere, Sfătui-vor
 întru înțeleagerea lor, vestiți fiind în prorocii,
 5 Povățuitori norodului în sfaturi și înțeleage-
 rea cărturării norodului, Înțeleapte cu-
 6 vinte întru învățătura lor, cercetînd viersu-
 rile cîntăreților, povestind cuvinte cu scri-
 7 soare, Bărbați bogați dăruiți cu vîrtute,
 8 în pace fiind întru nemerniciile lor. Toți
 acesteia în neamuri s-au slăvit și în zilele lor
 9 —laudă. Sînt dentru ei carii au lăsat nu-
 mele a povesti laude; și sînt căroră nu iaste
 pomenire, și au perit ca cîndu n-ar fi fost, și
 s-au făcut ca cînd nu s-ar fi făcut, și fiii
 10 lor cu dînșii. Ce numai aceștea sînt bār-
 bații milii, căroră dreptățile nu s-au uit-
 11 tat. Cu sămînța lor va rămînea bună moș-

tenire nepoții lor; întru făgăduințe stătu
 12 sămînța lor, și fiii lor pentru ei. Pînă în
 veac va rămînea sămînța lor, și slava lor nu
 13 să va stinge; Trupul lor cu pace s-au în-
 gropat, și numele lor trăiaște în neamuri;
 14 Înțelepciunea lor vor povesti noroadele, și
 15 lauda o va vesti adunarea. Enoh bine
 au plăcut Domnului și să mută arătare po-
 16 căinții la neamuri. Noe să află deplin
 drept, în vremea urgiei făcutu-s-au schim-
 17 bare; Pentru aceea s-au făcut sălășluire
 pămîntului, pentru aceea s-au făcut potop;
 18 Făgăduințele veacului s-au pus cătră el, pen-
 tru ca să nu să stingă cu potopul tot trupul.
 19 Avraam—mare părinte de mulțime de limbi
 și nu s-au aflat aseamene întru mărire,
 20 Carele au păzit legea Celui Nalt și s-au fă-
 21 cut în făgăduință cu El; Și în trupul lui
 au pus făgăduință și întru ispită s-au aflat
 22 credincios; Pentru aceea cu jurămînt
 au pus lui să să slăvească limbi întru semen-
 23 ția lui, Să-l înmulțească pre el ca țărîna
 pămîntului și ca stealele să înalțe semenția
 24 lui Și să-i moștenească de tot pre ei de
 la mare pînă la mare și de la rîu pînă la
 25 marginea pămîntului. Și întru Isaac au
 26 întărit așa, pentru Avraam, tatăl lui. Blag-
 slovenia tuturor oamenilor și făgăduința
 27 și au odihnit pre capul lui Iacov; Îl co-
 noscu pre el întru blagosloveniile lui și au dat
 28 lui în moștenire; Și au osăbit părțile lui,
 în doasprăzeace neamuri le-au împărțitu.

CAP XLV

1 **S**i scoase dentru el bărbat al milii,
 aflînd har înaintea ochilor a tot
 trupul, iubit de Dumnezeu și de
 oameni, Moisi, a căruia pomenire
 2 e întru blagoslovenii. Asămă-
 natu-l-au pre el cu slava sfinților și l-au
 mărit pre el cu înfricoșările vrăjmașilor.
 3 În cuvintele lui seamne au încetat, slăvitu-
 4 l-au pre el spre fața împăraților. Porunci
 lui cătră norodul Lui și arată lui de slava Lui.
 5 Cu credința și liniștea lui l-au sfințit, ales-au
 pre el dentru tot trupul; auzit au făcut pre
 el glasului Lui și-l băgă pre el în negură.
 6 Și au dat lui înaintea feații porunci, legea
 vieții și a științii, să înveaște pre Iacov
 făgăduința și judecățile Lui pre Israil.
 7 Pre Aaron au înălțat sfînt aseamenea
 8 lui, fratele lui den ruda lui Levi. Întă-
 rit-au lui făgăduința veacului și au dat
 9 lui preoția norodului. Fericit-au pre el
 cu bună podoabă și l-au încinsu pre el cu
 10 podoaba slavei; Îmbrăcatu-l-au pre el cu
 săvîrșirea laudei și l-au întărit pre el cu va-
 11 sele virtuții, Nădragi și haină pînă în
 pămînt și umărariu; și l-au încunjurat

pre el cu rodioare de aur, cu clopoți mulți
 împrejur, să răsune glas în pășiturile lui,
 auzit să facă sunetul întru Domnul, spre
 pomenirea fiilor norodului Lui; Podoabă 12
 sfîntă, cu aur și cu vînăt și cu mohorît, cu
 lucru împistritu, cu îngolpiul judecății,
 tîlcurile adevărului, împletită cu lucrul 13
 meșterului, Cu pietri de mult prețu ale
 săpăturii peceții în legătura aurului, lucrul
 lucrătoriului de piatră, întru pomenire în
 scrisoare săpată după numărul neamurilor
 lui Israil; Cunună de aur deasupra mitrii, 14
 furma peceții sfîntirei, Lauda cistii, lu- 15
 crul puterii, poftetele ochilor împodobindu-se
 înfrumusețate. Mai nainte de el nu s-au 16
 făcut de acestea; pînă în veaci nu s-au
 îmbrăcat de alt neam, afară den fiii lui nu-
 mai și nepoții lui pururea. Jirtva lui cu 17
 totul vor lua în toate zilele neîncetat de 2 ori.
 Umplut-au Moisi mîinile și l-au unsu pre el 18
 cu untu-de-lemnu sfîntu; Făcutu-s-au 19
 lui spre făgăduință veacinică și întru semen-
 ția lui în zilele ceriului Să slujască Lui 20
 împreună și să preoțească și să blagoslo-
 vească norodului Lui cu numele. Alesu- 21
 l-au pre el den toți cei vii a aduce luare
 Domnului, tămîie și bun-miros spre pome-
 nire, a să ruga pentru nărodul Lui. Datu- 22
 l-au pre el poruncilor Lui volnecie întru făgă-
 duințele judecăților a învăța pre Iacov
 mărturiile și în legea Lui a lumina pre Israil.
 Stătut-au împotriva lui striinii și rîvniră 23
 pre el oamenii în pustii, Cei ce era cu 24
 Dathan și Aviron și adunarea lui Core cu
 mînie și urgie; Văzu Domnul și nu-l 25
 plăcu, și să conceniră cu mînia urgiei;
 Făcut-au lor seamne să-i topască cu focul 26
 văpăii Lui. Și adaose Aaron slava și-i 27
 deade lui moștenire; Începăturile roade- 28
 lor dentîiu au împărțit lor, pîine dentîiu
 au gătit săturare, Pentru că [și] jirtvele 29
 Domnului vor mîncă, carele au dat lui și
 semenției lui. Însă în pămîntul nărodu- 30
 lui nu va moșteni, și parte nu iaste lui în
 nărod, Pentru că El e partea ta, moște- 31
 nire. Și Finees, fiul lui Eliazar—al treilea
 întru slavă, rîvnind el în frica Domnului;
 Și a întări pre el întru întoarcerea nărodu- 32
 lui în bunătatea pohtei sufletului lui, și s-au
 rugat pentru Israil. Pentru aceea au stă- 33
 tut lui făgăduința păcii, înainte-stătătoriu
 svinților și nărodului Lui, ca lui să-i fie și
 semenției lui mărirea preoției în veaci. Și 34
 făgăduință lui David, fiului den neamul Iu-
 dii, moștenirea împăratului a fiului dentru
 fiu sîngur; moștenirea lui Aaron și semenției
 lui. Va da voao înțelepciunea în inema voas-
 tră a judeca nărodul Lui cu dreptate, pentru

ca să nu să stingă bunătățile lor și slava lor în neamurile lor.

CAP XLVI

1 **L**are întru războaie—Iisus al lui Na-
2 vi și în locul lui Moisi în prorocii,
3 Carele s-au făcut, după numele lui,
4 mare spre mîntuirea aleșilor Lui,
5 să izbîndească asupra vrăjmașilor
6 celor ce să scoală ca să moștenească pre
7 Israil. Cît să mări rădicînd mînile lui și
8 cînd abătu sabia asupra cetăților! Cine
9 mai nainte de el au stătut așa? Pentru că
10 pre vrăjmași Domnul sîngur i-au adus.
11 Au nu în mîna lui s-au înturnat soarele și o
12 zi s-au făcut spre doao? Chemat-au pre
13 Cel Preanalt Putearnic, necăjîndu-l pre el
14 vrăjmașii după împrejur, Și ascultă pre
15 el Marele Domnul cu pietri de grindină ale
16 puterii cei tari; Rupt-au războiul asupra
17 limbii și, în pogorîre, pierdu pre cei împo-
18 trivnici, Pentru ca să cunoască limbile
19 înarmarea lor, că împotriva Domnului e
20 războiul lui, pentru că și urmă denapoi
21 a Putearnicului. Și în zilele lui Moisi au
22 făcut milă el și Halev, feciorul lui Iefoni,
23 să să împoncișaze înaintea vrăjmașului,
24 să oprească nărodul den păcat și să înce-
25 teaze răpștirea răutății. Și ei doi fiind,
26 au scăpat den șase sute de mii de pedestri,
27 să-i bage pre ei la moștenire, la pămînt ce
28 cură lapte și miare. Și deade Domnul
29 lui Halev virtute, și pînă la bătrîneațe au
30 rămas lui, să să suie el preste înălțimea
31 pămîntului; și semenția lui au ținut moște-
32 nire, Pentru ca să vază toți fiii lui Israil
33 că e bine a merge denapoi a Domnului.
34 Și judecătorii, fieștecăruia după numele
35 lui, a cîți n-au curvit inema și cîți nu s-au
36 întors de la Domnul, fie pomenirea lor
37 întru blagoslovenie; Oasele lor să odrăs-
38 lească den locul lor și numele lor prime-
39 nindu-se preste fiii slăviților lor. Îndră-
40 git de cătră Domnul lui, Samuil, prorocul
41 Domnului, pus-au împărat și au unsu bo-
42 iari preste nărodul lui; Cu leagea Dom-
43 nului au judecat adunarea și au socotit
44 Domnul pre Iacov; În credința lui s-au
45 făcut chiar proroc și s-au cunoscut în cre-
46 dința lui credincios vederii. Și au chemat
47 pre Domnul Putearnic, necăjîndu-l pre el
48 vrăjmașii lui după împrejur, cu aducere de
49 miel sugariu; Și trăsni de la ceriu Dom-
50 nul și cu sunet mare auzit au făcut glasul
51 Lui, Și au surpat povățuitorii tiriani-
52 lor și pre toți boiarii Filistimului. Și, mai
53 nainte de vremea dormirii veacului,
54 s-au mărturisit înaintea Domnului și
55 unsului Lui: bani și pînă la cizme de la
56 tot trupul n-au luat; și n-au vinuit lui

om. Și, după ce au dormit el, au proro- 23
cit și au arătat împăratului moartea lui, și
au înălțat den pămînt glasul lui în prorocie,
să stingă nelegiuirea norodului.

CAP XLVII

1 **S**i după acesta s-au sculat Nathan a 1
2 proroci în zilele lui David. Ca
3 seul cel osebit de la mîntuire, așa
4 —David de la fiii lui Israil. Cu
5 leii juca ca cu iezii și în urși ca în
6 mieii oilor. În tinerețele lui au n-au
7 ucis uriaș și au rădicat ponos den nărod
8 rîdicînd mîna cu piatra praștiei și au pus
9 jos semeția lui Goliath? Pentru că au che-
10 mat pre Domnul cel Preanalt, și au dat în di-
11 dreapta lui tărie să rădice om tare în războiu,
12 să înalțe cornul nărodului lui. Așa în zeci
13 de mii au slăvit pre el și au lăudat pre el
14 întru blagosloveniile Domnului, aducîndu-se
15 lui stema slăvii, Pentru că zdrobi pre
16 vrăjmași de pre împrejur și au defăimat
17 pre filistiimii cei împotrivnici, pînă astăzi
18 au fărîmat lor cornul. În tot lucrul lui
19 au dat mărturisire Sfîntului celui Nalt, graiu-
20 lui slavei; Cu toată inima lui au lăudat și
21 au îndrăgit pre Cela ce l-au făcut pre el.
22 Și au pus cîntăreți în preajma jîrtăvnicului
23 și den glasul lor îndulceaste viersuri; Da-
24 t-au în sărbători bună-cuviință și au împo-
25 dobit vreme pînă la săvîrșire, lăudînd ei nu-
26 mele Lui și de dimineață a răsuna sfințirea.
27 Domnul au luat păcatele lui și au înălțat
28 în veaci cornul lui și au dat lui făgăduința
29 împăraților și scaunul slăvii întru Israil.
30 După acesta sculatu-s-au fiiu știutoriu și
31 pentru acesta au odihnit întru lărgime;
32 Solomon au împărățit în zilele păcii, căruia
33 Dumnezău au încetat de pre-mprejur, ca să
34 întărească casă pre numele Lui și să găteas-
35 că sfințire în veaci. Cît te-ai înțelepțit în
36 tinerețele tale și te-ai umplut ca rîul de
37 priceapere! Acoperit-au sufletul tău pă-
38 mîntul și l-ai umplut cu pildele ghiciturilor;
39 La ostroave, departe, au osit numele tău
40 și te-ai îndrăgit în pacea ta; În cîntări
41 și parimii și pilde și în tălmăciri s-au
42 mirat de tine țările, în numele Domnului
43 Dumnezău, celui numit Dumnezăul lui
44 Israil. Adunat-ai ca cositoriu aurul și
45 ca plumbul ai înmulțit argintul. Aproape
46 ai plecat sîmurile tale muierilor și te-ai vol-
47 nicit întru trupul tău; Dat-ai hulă întru
48 slava ta și ai pingărit sămînța ta, să aduci
49 urgie preste fiiu tăi, și m-am umilit asupra
50 nebuniei tale a să face în doao părți împă-
51 răția, și den Efraim a să înceape împărăție
52 neascultătoare. Iară Domnul nu va pă-
53 răsi mila Lui și nu se va strica de la lucru-
54 rile Lui, Nice va stinge dentru El nepoți 23

și sămînța celui ce au îndrăgit pre El nu o
 24 va rîdica; Și lui Iacov au dat rămășiță
 25 și lui David dentr-însul rădăcină. Și să
 26 odihni Solomon cu părinții. Și au lăsat
 după el, den sămînța lui, nărodului nebu-
 nie și împuținat cu înțeleagerea, pre Rovo-
 am, carele au depărtat nărodul den sfatul
 27 lui. Și pre Ierovoam, feciorul lui Navat,
 carele au făcut pre Israil de au greșit și au
 28 dat lui Efraim calea păcatului. Și s-au
 îmulțit păcatele lor foarte, să-i depărteaze
 29 pre ei de la pămîntul lor; Și toată răuta-
 tea au cercetatu-o, pînă va veni judecata
 asupra lor.

CAP XLVIII

1 **S**i să sculă Ilie prorocul ca focul și
 2 cuvîntul lui ca făclia ardea; Care-
 le au adus preste ei foamete și cu
 rîvnirea lui au împuținat pre ei;
 3 Cu cuvîntul Domnului au oprit
 4 ceriul și au adus așa de trei ori foc. Cît
 te-ai slăvit, Ilie, întru minunile tale! Și ci-
 5 ne e aseamenea ție a să lăuda? Cela ce
 ai sculat mort den moarte și den iad cu cu-
 6 vîntul Celui Preanalt; Cela ce ai pogorît
 împărați la pierzare și pre cei preaslăviț de
 7 la patul lor; Auzind în Sina mustrare și
 8 în Horiv judecățile izbîndirii; Cela ce
 unge împărați spre răsplătire și proroci în
 9 locul lui după el; Cela ce s-au luat cu
 10 viforul de foc, cu caru de cai de foc; Ce-
 la ce s-au scris, întru mustrări la vremi, să
 înceteaze urgia mai înainte de mînie și să
 întoarcă inima tatălui cătră fiu și să așaze
 11 neamurile lui Iacov. Fericiți ceia ce au
 văzut pre tine și cei ce cu dragoste sînt
 îpodobiț, pentru că și noi cu traiu vom
 12 trăi. Ilie, carele cu vifor s-au acoperit,
 13 și Elisee s-au umplut de duhul lui; Și în
 zilele lui nu s-au clătît de biruitori și nu
 14 l-au asuprit pre el nimenilea. Tot cuvîn-
 tul nu l-au rădicat pre el și întru adormire
 15 au prorocit trupul lui; Și în viața lui au
 făcut seamne, și la săvîrșirea lui minunate
 16 sînt lucrurile lui. În toate aceastea nu
 s-au căit nărodul și nu s-au depărtat de pă-
 cate, pînă s-au prădat den pămîntul lor
 17 și s-au răsipit în tot pămîntul. Și au ră-
 mas norodul împuținat și domn casii lui
 18 David; Unii dentru ei au făcut ce e plăcut,
 19 iară unii au îmulțit păcatele. Ezechia au
 întărit cetatea lui și au băgat în mijlocul
 20 lor pre gog, Săpat-au cu fier cea încolțu-
 rată și au zidit izvoară spre ape. În zilele
 21 lui suitu-s-au Senahirim și au trimis pre
 Rapsachi și au rîdicat mîna lui preste Sion,
 22 și s-au semețit cu trufia lui. Atuncea
 s-au clătît inimile și mîinile lor, și s-au
 chinuit ca ceale ce nasc; și au chemat pre

Domnul cel Milostiv, întinzînd mîinile lor
 cătră El. Și Cel Sfînt den ceriu degrabă
 23 ascultă lor și au mîntuit pre ei în mîna
 Isaiei; Lovit-au tabăra asirianilor și au
 24 surpat pre ei îngerul Lui, Pentru că au
 25 făcut Ezechia ce e plăcut Domnului și s-au
 întărit în căile lui David, tatal lui, care au
 poruncit Isaia, prorocul cel mare și credin-
 cios, în vederea lui. În zilele lui s-au
 26 înturnat soarele și au adaos viața împăratu-
 lui. Cu duh mare au văzut ceale de apoi
 27 și au mîngîiat pre cei ce plîngea în Sion.
 Pînă în veaci au arătat ceale ce vor să fie și
 28 ceale ascunse mai înainte decît a veni eale.

CAP XLIX

1 **P**omenirea Iosiei—spre împreunarea
 2 tămîiei meșterșugită cu lucrul fă-
 cătoriului de mir; În toată gura
 ca miarea să vor îndulci și ca muzi-
 cele la ospățul vinului. Acesta
 3 s-au îndireptat întru înturnarea norodului
 și au rîdicat scîrbele fărădelegii; Îndirep-
 4 tat-au cătră Domnul inima lui, în zilele ce-
 lor fără de lege întărit-au bună-credința.
 Afară den David și Ezechia și Iosia, toți
 5 greșală au greșit; Pentru că au lăsat lea-
 6 gea Celui Preanalt, împărații Iudii au lipsit,
 pentru că au dat cornul lor altora și slava
 7 lor la limbă striină. Ars-au cetatea cea
 aleasă a [s]fințirii și au pustiit căile ei în
 8 mîna Ieremieii, Pentru că au chinuit pre
 el, și acesta în zgău s-au sfințit proroc, să
 dezrădăcineaze și să facă rău și să piarză,
 9 așijderea a zidi și a răsădi. Iezechiil,
 carele au văzut vederea slavei, carea i-au
 arătat lui pre carul heruvimilor; Pentru
 10 că-ș aduse aminte de vrăjmași în ploaie și
 să îmbuneaze pre ceia ce îndireptează căile.
 Și oasele celor 12 proroci să odrăslească
 11 den locul lor; Și mîngîie pre Iacov, și-i
 12 mîntui pre ei cu credința nădejdiei. Cum
 13 vom mări pre Zorovavel? Și el—ca o pecea-
 te pre mîna direaptă. Așa—Iisus, fiul
 14 lui Iosedec, carii în zilele lor au zidit casă și
 au înălțat norod sfînt Domnului, gătit în
 15 slava veacilor. Și a Neemieii întru mult
 e pomenirea, celui ce rădică noao zidiri că-
 zute și au întărit porți și zovoară și au
 16 rîdicat jăriștile caselor noastre. Nici unul
 s-au zidit ca Enoh ca acesta pre pămînt,
 pentru că și el s-au luat de la pămînt.
 17 Și Iosif s-au făcut bărbat povățuitoriu
 fraților, întăritură norodului, și oasele
 18 lui s-au socotit. Sim și Sith
 între oameni s-au slăvit,
 și decît toată vita
 întru zidirea
 lui Adam.

CAP L

1 **S**imon, fiul Oniei, preotul cel mare,
carele în viața lui au cusut casă și
2 în zilele lui au întărit besearca;
Și de el s-au întemeiat înălțimea
3 sfinte; În zilele lui împuținatu-s-au sprijenitorul apelor, aramă ca a mării împrejurul;
4 Cela ce grijaște norodului lui de la cădere și au întărit cetate a o încungiura.
5 Cât să slăvi întru împrejurarea norodului,
6 în ieșirea acoperemîntului casii! Ca steaua cea de mîinecate în mijloc de nor, ca luna plină în zilele ei,
7 Ca soarele strălucind preste besearca Celui Preanalt și ca curcubeul luminînd în norii slăvii,
8 Ca floarea trandafirului în zilele tinerilor, ca crinii spre ieșirile apei,
9 Ca odrasla Livanului în zilele seacerii, ca focul și tămîia pre căție,
10 Ca vasul cel de aur bătut, preste tot împodobit cu toată piatra de mult preț,
11 Ca maslinul ce odrăslește roade și ca chiparusul ce să înalță în nori.
12 Cînd lua el podoabă de slavă și să îmbrăca el cu săvîrșirea laudii,
13 Întru suirea altariului celui sfînt au slăvit îmbrăcămintea sfințirii; și cînd priimiia părțile den mînilor preoților, și el stînd lîngă grătariul cuptoriului,
14 Împrejurul lui—cununa fraților, ca odrasla chedrului în Livan, și l-au încunjurat pre el ca tulpinele finicilor.
15 Și toți fiii lui Aaron—întru slava lor, și aducere Domnului—în mînilor, înaintea a toată adunarea lui Israil,
16 Și săvîrșirea poslușnicilor spre cuptoriu să împodobească aducerea Celui Preanalt,
17 Atotțitiuriul, Au întinsu preste vas mîna lui și au bătut den sîngele strugurului,
18 Vărsat-au la temeale jîrtăvnicului miros de bună-mirosire Celui Nalt, a tot Împăratul.
19 Atuncea striga fiii lui Aaron, cu trîmbițe bătute au răsunat, Auzit au făcut glas mare spre pomenire înaintea Celui Preanalt;
20 Atuncea tot norodul împreună grăbiră și căzură pre față la pămînt a să închina Domnului lor Atotțitiuriul, Dumnezăului celui Preanalt;
21 Și laudară cîntăreții cu glasurile lor, în casa cea mai multă îndulcitu-s-au viersul; și să rugă norodul Domnului celui Preanalt cu rugăciune împotriva Celui Milostiv, pînă să va săvîrși podoaba Domnului și slujba Lui o au săvîșit.
22 Atuncea, pogorîndu-se, rădicat-au mînilor preste toată adunarea fiilor lui Israil, să dea bună-cuvîntare Domnului den buzele lui și în numele Lui a să făli;
23 Și slobozi întru închinare, ca să arate blagoslovenia de la Cel Preanalt.
24 Și acum binecuvîntați pre Dumnezău toți,
25 pre Cela ce face mari pretutinderea, Cela ce înalță zilele noastre den zgău și face cu

noi după mila Lui. Să dea noao veselie 26
inimii și să să facă pace în zilele noastre
întru Israil, după zilele veacului; să-Ș
încează cu noi mila Lui și în zilele Lui ne
mîntuiescă pre noi. În doao limbi s-au 27
supărat sufletului meu, și a treia nu iaste
limbă: Ceia ce șad în Muntele Samariei, 28
filistimii și norodul cel nebun care lăcuiaste
în Sichima. Învățaturile înțelegerii și 29
științii am semnat în cartea aceasta eu, Iisus,
fiul lui Sirah al lui Eliazar Ierusalimiteanul,
care au plouat înțelepciunea inimii lui.
Fericit carele să va întoarce întru acestea, 30
și cel ce va pune acestea în inima lui înțelepți-se-va;
Că, de va face acestea, spre 31
toate va putea, căci lumina Domnului e
urma lui.

Rugăciunea lui Iisus, fiul lui Sirah.

CAP LI

Mărturisesc-mă-voiu Ție, Doamne 1
Împărate, și voiu lăuda pre Tine,
Dumnezău, mîntuitorul meu. 2
Mărturisesc-mă numelui Tău,
căci acoperitoriu și ajutoriu Te-ai 3
făcut mie și ai mîntuit trupul meu de la perire
Și den lațul pîrtoarii limbi, de 4
la buze ce lucrează mîncună, și înaintea
celor ce dvorescu Te-ai făcut ajutoriu 5
Și m-ai mîntuit, după mulțimea milii și numelui Tău,
den scrișniri gata la mîncare, 6
Den mîna celor ce cearcă sufletul meu, den mai multe
necazuri care le-am avut, 7
Den nădușirea focului de pre împrejur și dentru
mijlocul focului unde n-am ațîțat, 8
Den adîncul pîntecelui iadului și de limba cea necurată
și de cuvîntul mîncinos și de limba cea nedireaptă,
cu pîră la împăratul. 9
Apropiatu-s-au pînă la moarte sufletul meu, 10
Și viața mea era aproape de iad, jos. Cuprinsu-m-au
de toate părțile, și nu era cine să ajute; 11
căutînd la sprijineala oamenilor, și nu era.
Și-m aduș aminte de mila Ta, 12
Doamne, și de lucrarea Ta cea den veac. Că scoți
pre cei ce Te îngăduiescu și mîntuiești 13
pre ei den mîna limbilor. Și am înălțat
pre pămînt rugăciunea mea și pentru mîntuirea
morții m-am rugat; 14
Chemat-am pre Domnul, Tatăl Domnului meu,
ca să nu mă părăsească în zilele năcazului,
în vremea neajutoririi trufașilor. 15
Lăudă-voiu numele Tău neîncetat și voiu lăuda
cu mărturisință, și să ascultă rugăciunea mea;
Pentru că ai mîntuit pre mine den perire și 16
ai scos pre mine den vreme rea, 17
Pentru aceea mărturisesc-mă-voiu și Te voiu lăuda
și voiu binecuvînta numele Domnului. 18
Încă fiind mai tînar, mai nainte pînă a nu
mă rătăci, am cercat înțelepciunea arătată
întru ruga mea. 19
Înaintea besearicii mă

rugam pentru ea și pînă la ceale de apoi
 20 cerceta-voiu pre ea. Den floare ca un
 strugur copt s-au veselit inima mea întru ea.
 21 Încălecat-au piciorul meu cu direptate,
 den tinereațele mele am iscodit pre ea.
 22 Plecat-am puțin ureachea mea, și am priimit,
 23 și multă aflaiu mie învățătură. Procop-
 sală mi s-au făcut într-însa; Celui ce-m dă
 24 mie înțelepciune voiu da slavă. Pentru
 că am cugetat ca să o facu pre ea și am
 25 rîvnit binele și nu mă voiu rușina. S-au
 preanevoit sufletul meu întru ea, și în face-
 26 rea mea am cercetat. Mînila mele le-am
 întinsu cătră înălțime și necunoștințele ei
 27 le-am depărtat cu cugetul. Sufletul meu
 l-am îndireptat la dînsa și întru curățenie
 am aflat pre ea, inemă am cîștegat cu ea
 28 den ceput; Pentru aceeaa nu mă voiu
 29 părăsi. Și pîntecele meu s-au turburat
 a cerceta pre ea, pentru aceeaa am cîștigat
 30 bun cîștig. Dat-au Domnul limbă mie
 plata mea, și cu ea voiu lăuda pre El.
 31 Apropiati-vă cătră mine, cei neînvățați,
 32 și mîneți în casa învățaturii! Că întîrzi-
 iați întru aceastea, și sufletele voastre în-
 33 setoșate-s foarte? Deșchis-am gura mea
 și am grăit: „Cîștigaț pre ea, fără de argint“.
 34 Supuneți cerbicea voastră supt jug, și prii-
 mească sufletul vostru învățătură; aproape
 35 iaste a afla pre ea. Vedeți în ochii voștri
 că puțin am trudit și aflaiu mie multă
 36 odihnă. Aveți parte de învățătură, în
 mult număr de argint și mult aur veți cîști-
 37 ga cu ea. Veselească-se sufletul vostru
 în mila Lui și să nu vă rușinați întru
 38 lauda Lui. Lucraț lucrul vos-
 tru mai nainte de vreame,
 și va da plata voas-
 tră în vrea-
 mea lui.

